2018

PEAC
PRIVATE EDUCATION ASSISTANCE COMMITTEE
Trustee of the Fund for Assistance to Private Education

DepED
DEPARTMENT OF EDUCATION

LEARNING MODULE

Araling Panlipunan G8 | Q3

Ang Pag-usbong ng Makabagong Daigdig

PEAC
PRIVATE EDUCATION ASSISTANCE COMMITTEE
Trustee of the Fund for Assistance to Private Education

PEAC National Secretariat
Units 2505-2507, 25th Floor Philippine AXA Life Centre
1286 Sen. Gil Puyat Avenue corner Tindalo St., Makati City
Tel No.: (02) 8-570-7322
Fax No.: (02) 8-511-7695

NOTICE TO THE SCHOOLS

This learning module (LM) was developed by the Private Education Assistance Committee under the GASTPE Program of the Department of Education. The learning modules were written by the PEAC Junior High School (JHS) Trainers and were used as exemplars either as a sample for presentation or for workshop purposes in the JHS In-Service Training (INSET) program for teachers in private schools.

The LM is designed for online learning and can also be used for blended learning and remote learning modalities. The year indicated on the cover of this LM refers to the year when the LM was used as an exemplar in the JHS INSET and the year it was written or revised. For instance, 2017 means the LM was written in SY 2016-2017 and was used in the 2017 Summer JHS INSET. The quarter indicated on the cover refers to the quarter of the current curriculum guide at the time the LM was written. The most recently revised LMs were in 2018 and 2019.

The LM is also designed such that it encourages independent and self-regulated learning among the students and develops their 21st century skills. It is written in such a way that the teacher is communicating directly to the learner. Participants in the JHS INSET are trained how to unpack the standards and competencies from the K-12 curriculum guides to identify desired results and design standards-based assessment and instruction. Hence, the teachers are trained how to write their own standards-based learning plan.

The parts or stages of this LM include Explore, Firm Up, Deepen and Transfer. It is possible that some links or online resources in some parts of this LM may no longer be available, thus, teachers are urged to provide alternative learning resources or reading materials they deem fit for their students which are aligned with the standards and competencies. Teachers are encouraged to write their own standards-based learning plan or learning module with respect to attainment of their school's vision and mission.

The learning modules developed by PEAC are aligned with the K to 12 Basic Education Curriculum of the Department of Education. Public school teachers may also download and use the learning modules.

Schools, teachers and students may reproduce the LM so long as such reproduction is limited to (i) non-commercial, non-profit educational purposes; and to (ii) personal use or a limited audience under the doctrine of fair use (Section 185, IP Code). They may also share copies of the LM and customize the learning activities as they see fit so long as these are done for non-commercial, non-profit educational purposes and limited to personal use or to a limited audience and fall within the limits of fair use. This document is password-protected to prevent unauthorized processing such as copying and pasting.

ARALING PANLIPUNAN 8

Modyul 3: Ang Pag-Usbong Ng Makabagong Daigdig: Ang Transpormasyon Tungo Sa Pagbuo Ng Pandaigdigang Kamalayan

Aralin 1: Paglakas ng Europa

☑ **Panimula at mga Pokus na Tanong**

Tinalakay sa nakaraang yunit ang tungkol sa Daigdig sa Panahon ng Transisyon. Sa yunit na ito ay malalaman mo ang mga kaganapan sa Paglakas ng Europa, ipapakita dito ang pagsilang at kontribusyon ng burgisya, merkantilismo, national monarchy at simbahang katoliko. Inaasahan na sa pagtatapos ng yunit na ito ay masasagot mo ang sagt sa Pokus na tanong na: *Paano nalilinang ang pangdaigdigang kamalayan? Paano nahuhubog ng ibat ibang ideya, pangyayari at institusyon sa pandaigdigang kasaysayan ang ating pag-iisip sa kasalukuyan na panahon?* at mauunawaan mo na ang ang kamalayan na pandaigdig ay pabago-bago ayon sa epekto ng mga ideya sa pamumuhay at kultura ng mga tao sa isang panahon.

Bunsod ng kaalamang ito ay inaasahan rin na ang mga mag-aaral ay makapagmumungkahi ng pamamaraan ng pagmulat sa kamalayan tungo sa pagbabago at pagkamit ng pandaigdigang kamalayan, kapayapaan at kaunlaran.

☑ SAKLAW NG MODYUL

Ang modyul na ito ay naglalaman ng mga sumusunod na aralin:

Aralin Blg.	Pamagat	Matutuhan mo ang…
Aralin 1	**A. Paglakas ng Europa** Pag-usbong at kontribusyon ng bourgeoisie, merkantilismo, National monarchy, Renaissance, Simbahang Katoliko at Repormasyon	1. Nasusuri ang pag-usbong ng bourgeoisie, merkantilismo, National monarchy, Renaissance, Simbahang Katoliko at Repormasyon 2. Napahahalagahan ang mga kontribusyon ng bourgeoisie, merkantilismo, National monarchy, Renaissance, Simbahang Katoliko at Repormasyon sa daigdig.

☑ CONCEPT MAP NG MODYUL

Ito ang simpleng *concept map* ng mga araling tatalakayin sa modyul na ito.

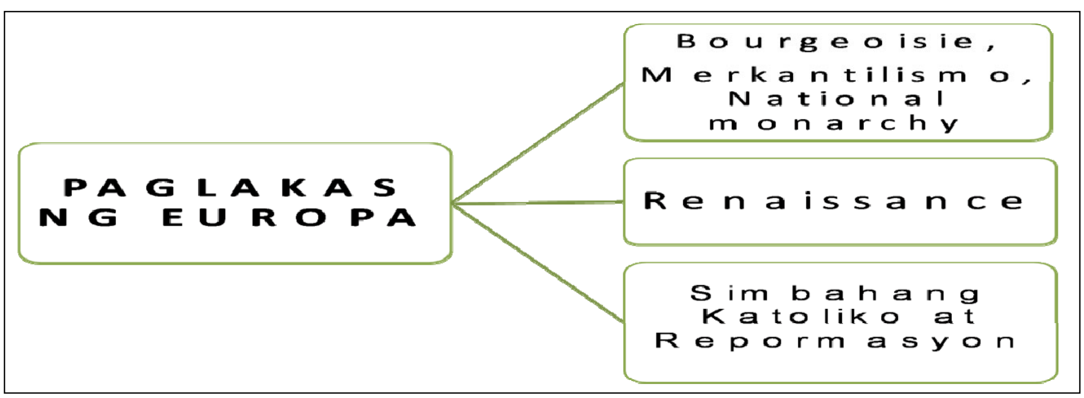

☑ **Inaasahang mga Kasanayan**

Upang mahusay na masagutan ang modyul at malinang nang lubos ang iyong pag-unawa, kinakailangang tandaan at gawin mo ang mga sumusunod:

1. Nakapagsasaliksik ng mga datos.
2. Nakapagsusuri sa mga epekto ng mga gakaganapn sa 16 siglo.
3. Nakagagawa ng mga grapikong pantulong.
4. Nakababasa ng mapa.
5. Nakagagamit ng mga materyales mula sa teknolohiya.
6. Nakapagsusuri ng mga dokumento.
7. Nakabubuo ng konseptong mapa.
8. Nakikilahok sa pangkatang talakayan.
9. Nakalilikha ng mga alternatibong sitwasyon.

Alamin natin ngayon kung may kaalaman ka sa araling tatalakayin sa pamamagitan ng pagsagot sa panimulang pagtataya. I-klik lamang ang titik ng wastong sagot at sagutan lahat ang mga tanong. Pagkatapos ay makikita mo ang nakuha mong iskor. Tandaan mo ang mga aytem at mga tanong na hindi mo nasagot. Malalaman mo ang wastong sagot habang pinag-aaralan mo ang modyul na ito.

Kung handa ka na, i-klik ang SIMULA.

PANIMULANG PAGTATAYA

Basahing mabuti ang mga sumusunod na tanong, I-klik ang titik ng wastong sagot

1. Repormasyon: Alemanya; Renaissance:______
   a. Pransya
   b. Italya
   c. Netherlands
   d. Inglatera

2. Alin ang hindi kabilang sa grupo?

a. Pyudalismo
b. Manoryalismo
c. Monarkiya
d.Merkantilismo

3. Alin sa mga sumusunod ang hindi kaugnay sa merkantilismo?
   a. pagsakop sa ibang bansa
   b. pakikipagkumpetensya sa kalakalan
   c. paglaganap ng nasyonalismo
   d. pagpapairal sa ginto bilang salapi

4. Sino sa sumusunod ang naging mitsa para sa kilusang repormasyon?
   a. John Wycliffe
   b. John Huss
   c. Martin Luther
   d. Ulrich Zwingli

5. Ano ang ipinapahiwatig ng larawang ito sa naging impluwensya ng Renaissance?
   a. Pagbabago sa kultura
   b. Pagpakumbaba sa simbahang katoliko
   c. Paglaganap ng mga ideya at kaalaman
   d. pagbabago sa pangkabuhayan at ekonomiya

6. Lahat ay bahagi ng mga puna ni Luther sa simbahang katoliko, maliban sa isa. Alin ito?
   a. Ang paniniwala ng simbahan sa pre-determination.
   b. Ang sobrang kaangyaan ng simbahan.
   c. Ang labis na kapangyarihan ng Santo Papa.
   d. Ang pagbebenta ng indulhensya.

7. Alin sa mga ito ang naging epekto ng Repormasyon sa Simbahang Katoliko?
   a. Pagpapatibay sa mga doktrina ng simbahan
   b. Alitan sa pagitan ng mga prinsipe at emperador
   c. Pagkaroon ng digmaan
   d. Pagkawala ng kapangyarihan ng kleriko sa parlamento.

8. Suriin ang datos na ito: Ito ay nagsasaad na______
    a. Pagpapatatag sa relihiyon na susi ng pagkakaisa sa pulitika at pamahalaan.
    b. Pagbibigay ng writ upang maiharap ang bilaggo sa kulungan
    c. Paglalagak sa bilangguan ng walang paglilitis.
    d. Pagpapabuti ng agrikultura at imprastruktura

9. Ano ang nais ipahiwatig ng mga sinabing ito ni Engels?

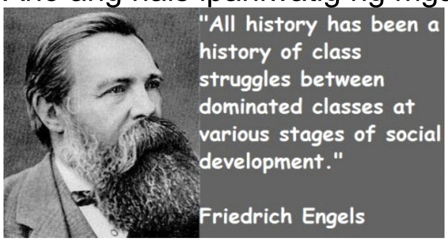

    a. Ang lahat ng pangyayari ay makasaysayan sa bawat tao.
    b. Ang lipunan ay may iisang antas ng pag-unlad.
    c. May tunggalian sa pagitan ng makapangyarihang uri sa bawat antas ng pag-unlad ng lipunan
    d. Ang tunggalian para sa lipunan ay nakasaad sa kasaysayan.

10. Alin sa sumusunod ang angkop na paliwanag sa imaheng ito

    a. Naging alipin ang mamamayan sa sistemang ito.
    b. Pagbibiay proteksyon ng mga kabalyero sa serf o pesante
    c. Pangungulekta ng pera at paggamit ng dahas upang mapasunod an mga pesante
    d. Pagsasaulit ng pera sa hari.

11. Sa paghahanap mo sa iyong kaibigan sa unibersidad ay napadako ka sa social hall kung saan may pagpupulong ng mga guro at nakita mo ang mga slides na ito sa kanyanag presentasyon.

	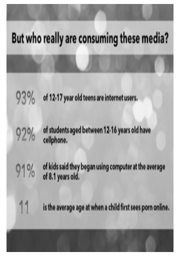		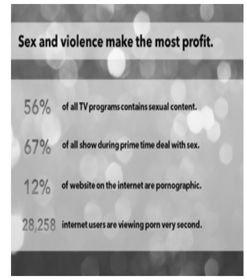

Ano kaya ang nais niyang gawin ng mga tagapakinig?

a. Pigilan ang paglaganap ng teknolohiya.
b. Ipalaganap ang responsible viewing sa mga guro.
c. Ipagbawal ang telebisyon at internet sa paaralan.
d. Ipaalam ang epekto ng media.

12. Paano nakaapekto ang kolonyalisasyon sa Asya?

a. Naging mga kolonyalista ang mga Asyano.
b. Hinayaan ng mga Asyano ang mga dayuhang bansa.
c. Umigting ang damdaming nasyonalismo ng mga Asyano.
d. Nagparaya ang mga Asyano para sa kapayapaan.

13. Suriin ang concept map at piliin sa hanayan ang angkop na paliwanag tungkol sa kamalayan?

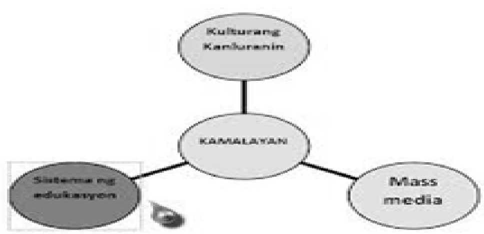

a. Ang pagkahubog ng kamalayan ng kabataang Pilipino ay magiging madali sa pagbabago ng sistema ng edukasyon
b. Ang mga bagay na itinuturo ng paaralan, naipapakita sa telebisyon at mga imahe ng dayuhang kultura ay nagdadala ng sari-saring kaisipan at ideolohiya na maaaring magpabago sa paraan ng pag-iisip at pagkilos ng isa1ng tao
c. Malaki ang impluwensya ng mga social networking sites sa kasipan ng kabataan tungkol sa kanilang kutlura.
d. Maraming Pilipino ang nahuhumaling na bumili ng mga kagamitang gawa ng kapwa Pilipino.

14. Ang pagdami ng mga produktong ibinunga ng Rebolusyong Industriyal ang naging dahilan ng paghahanap pamilihan. Bunga nito ay inangkin nila ang ilang mga bansa gaya ng India at ginamit rito ang divide and rule na pamamaraan. Alin sa mga ito ang naging epekto ng pamamaraang ito:
    a. Pagbagsak ng local na pamahalaan dahil sa kawalan ng suporta
    b. Diskriminasyon ng lahi at pagtrato sa mga Indian na mababang uri ng mamamayan
    c. Pagpapahayg ng mga British ng dominanteng lahi na 'White-race'.
    d. Pagkakahati ng mga mamamayan

15. Naging matagumpay ang mga dayuhan sa paghahati sa mga na-kolonyang bansa sa pamamagitan ng diskriminasyon sa lahi. Alin sa mga ito ang HINDI bahagi ng kampanyang ito ?

a.

b.

c.

d.

16. Ang mga sumusunod ay ilan sa mga imbensyon noong Siyentipikong Rebolusyon. Suriin ang mga larawan. Ano ang naging gamit at bentaheng naibigay nito sa mga Europeo?

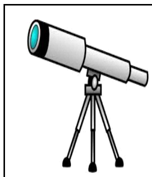

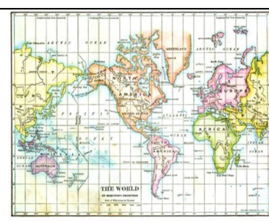

    a. Pinaunlad nito ang pangangatawan ng tao.
    b. Nakatulong para sa paglalakbay noong eksplorasyon.
    c. Ginawa nitong mas tama ang mga hakbang ng matematika
    d. Binago nito ang pananaw ng tao sa kanyang sarili.

17. Ang kolonyalismo ay nakaimpluwensya sa gawi ng tao isa na rito ay pagka-humaling sa imported na produkto, alin sa mga ito ang dahilan ng ganitong kaisipan?

I.

Vibrant American Business In The Philippines

- U.S. business engagement in the Philippines is longstanding, positive and growing, ar American firms play a major role in the economy. American products and services are we known and trusted, owing to the close historical partnership between the U.S. and th Philippines.
- The U.S. is the Philippine's largest trading partner. Bilateral two-way merchandise trac amounts to US$12.6 billion. The Philippines ranked as the United States' 30th expo partner and the 34th import partner. Trade with the U.S. contributes 18.4% of tot Philippine export revenue and 15.3% of the Philippines' total import revenues. The U.S remains the largest investment partner in the Philippines, accounting for about one-fourth the country's Foreign Direct Investment (FDI) stock.
- U.S. businesses work across a wide spectrum of sectors and industries, including information technology, financial services, electronics, automotives, consumer products, pharmaceuticals, agriculture, express delivery, books/publishing, educational services, retail, franchising, energy, and call centers. Over 600 U.S. companies operate in the country, including industry leaders like Coca-Cola, Citibank, Procter & Gamble, Hewlett-Packard, Microsoft, Texas Instruments, and McDonalds.

II.

III.

IV.

a. I, dahil sa marami ang negosyong Amerikano sa Pilipinas ito ay nakahiligan ng mga Pilipinong.
b. I at II dahil sa dami ng nagbebenta ng produktong imported at ang pagiging mura nito.
c. II, III, dahil ang nakakahalina sa mga Pilipino pagiging mura ng mga produktong ito at ang pagbebenta nito sa pamagitan ng itinuturo sa paaralan.
d. III at IV, dahil ang kaisipang neo-kolonyal ay sistematikong naipapadaloy sa pamamagitan ng edukasyon at media

18. Isang tanyag na quote mula sa panahon ng Enlightenment ay: "All men are born free, but everywhere they are in chains." -Jean-Jacques Rousseau. Alin ang angkop na paliwanag nito?

a. Namulat man ang mga tao sa mga bagong imbensyon sa matematika at agham ito naman ang naging kulungan ng tao
b. Ang kawalan ng pagkapantay-pantay ay bunga ng kahinaan ng bawat tao.
c. Ang pag-unlad sa sciences at arts ang nag- corrupt ng birtud at moralidad.
d. Wala sa mga aytem ang sagot.

19. Ikaw ay

naatasang magbigay ng policy proposal sa Deprtment of Trade and Industry upang ma-protektahan ang mga negosyanteng Pilipino. Alin sa mga ito ang gagamitin mong datos upang mapangatwiranan ang iyong proposal?a.

b.

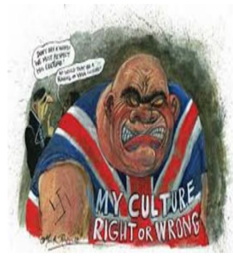

c.

Top 10 Exporters and Importers in World Merchandise Trade, 2000 (in billion dollars and percentage)

Exporters	Value	Share	Importers	Value	Share
United States	782.4	12.3	United States	1258.0	18.9
Germany	551.6	8.7	Germany	500.1	7.5
Japan	479.3	7.5	Japan	379.5	5.7
France	298.1	4.7	United Kingdom	331.7	5.0
United Kingdom	280.1	4.4	France	305.4	4.6
Canada	277.2	4.4	Canada	249.1	3.7
China	249.2	3.9	Italy	233.3	3.5
Italy	234.6	3.7	China	225.1	3.4
Netherlands	211.7	3.3	Hong Kong	214.2	3.2
Hong Kong	202.4	3.2	Netherlands	197.0	3.0
Total	3566.6	56.1	Total	3893.4	58.5
World	6358.0	100.0	World	6662.0	100.0

*Figures may not add up due to rounding.

d.

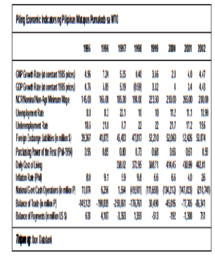

Piling Economic Indicators ng Pilipinas Matapos Pumasok sa WTO

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
GNP Growth Rate (at constant 1985 prices)	4.96	7.24	5.25	0.40	3.66	2.3	4.0	4.47
GDP Growth Rate (at constant 1985 prices)	4.76	5.85	5.19	(0.59)	3.32	4	3.4	4.43
NCR Nominal Non-Agri Minimum Wage	145.00	165.00	185.00	198.00	223.50	250.00	265.00	280.00
Unemployment Rate	8.3	8.2	22.1	10	10	11.2	11.1	13.90
Underemployment Rate	18.6	21.0	1.7	22	22	21.7	17.2	19.6
Foreign Exchange Liabilities (in million $)	38,367	41,875	45,433	47,817	52,210	52,063	52,426	53,874
Purchasing Power of the Peso (Phil-1994)	0.93	0.85	0.80	0.73	0.68	0.63	0.61	0.59
Daily Cost of Living			338.02	372.96	388.71	414.45	430.99	442.81
Inflation Rate (Phil)	8.0	9.1	5.9	9.8	6.6	6.6	4.0	2.6
National Govt Cash Operations (in million P)	11,074	6,256	1,564	(49,981)	(111,658)	(134,212)	(147,023)	(210,740)
Balance of Trade (in million P)	-149,121	-190,839	-230,851	-176,761	30,490	-45,095	-77,705	-86,341
Balance of Payments (in million US $)	631	4,107	-3,363	1,359	-513	-192	-1,308	751

Tinipon ng: Ibon Databank

20. Alin sa mga hakbang na ito ang gagawain mo upang maprotektahan ang kalayaan ng Pilipinas?
    a. Mangampanya laban sa pamahalaan at maglunsad ng rebolusyon
    b. Paigtingin ang pagbabantay sa mga smuggled na produkto.
    c. Maglunsad ng edukasyong magpapatatag sa diwang nasyonalismo.
    d. Pagbabawal sa pagpasok ng mga dayuhang produkto

PAGTUKLAS

Sa bawat pangyayari ay may pagbabago at malalaman mo lang ito sa pagbabalik-aral sa nakaraan. Ang pagbangon ng Europa matapos ang kalagitnaang panahon ay naging gabay sa pagkamit ng matatag na ekonomiya. Halina't alamin mo ang mga dahilan at sasagutin mo rin ang katanungan kung *Paano nalilinang ang pangdaigdigang kamalayan? Paano nahuhubog ng ibat ibang ideya, pangyayari at institusyon sa pandaigdigang kasaysayan ang ating pag-iisip sa kasalukuyan na panahon?*

GAWAIN 1 Situation Analysis

A.	**B.**
There are those that see children as empty vessels that need to be filled with experiences that in turn will lead to the successful attainment of knowledge.Children learn besy thorugh experience.	"Nothing in life is to be feared. It is only to be understood." **– Attributed to Marie Curie (1867-1934)**

1. Naniniwala ka bas a mga nakasaad na pahayag?
2. Ano ang kapansin-pansin na katangian ng mga pahayag at teksto?
3. Ano ang mensahe ni Marie Curie tungkol sa buhay ng tao?
4. Mga bago ba ang pananaw na ito? Patunayan.
5. Saan kaya nagmula ang ganitong mga pananaw?
6. Sa palagay mo ano ang nakaimpluwensya sa mga tao sa pagkakaroon ng ganitong pananaw sa buhay? Ipaliwanag.
7. Paano mo mapapatunayan na may impluwensya nga sa pananaw ng buhay ng tao ang mga kaisipan ng renasimyento?

Isulat mo sa Map of Conceptual Change na IRF Chart ang iyong paunang sagot sa essential question.

IRF CHART

Paano nalilinang ang pangdaigdigang kamalayan? Paano nahuhubog ng ibat ibang ideya, pangyayari at institusyon sa pandaigdigang kasaysayan ang ating pag-iisip sa kasalukuyan na panahon?	
INITIAL	
REVISED	
FINAL	

Katapusang Bahagi ng Pagtuklas

Naibahagi mo kanina ang iyong inisyal o paunang ideya tungkol sa kaganapan sa daigdig. Babalikan natin mamaya ang mga naibahagi mong sagot at aalamin natin sa susunod na gawain kung alin sa mga ito ang wasto o hindi.

PAGLINANG/ PAGPAPATIBAY

Upang matunton nating ang pinagmulan ng paglakas ng Europa ay kailangang malaman natin ang mga kaganapan na nakaimpluwensya rito. Sa kasaysayan ay ipinapakita ang mga pangyayari sa Gitnang Panahon na naganap sa pagitan ng 1154 – 1485. Ito ay ang yugto sa kasaysayan ng Europa na kinakikitaan ng malawakang pagbabagong palipunan, pag-igting ng damdaming nasyonalismo, mga suliraning panlabas, matinding kalamidad, rebelyon, pag-aaklas at pagkamulat.

Layunin mo sa bahaging ito ng modyul ay masuri ang ilang mahalagang impormasyon tungkol sa mga kaganapan sa Europa sa kalagitnaang panahon o panahong midyebal .

GAWAIN 2 Kaganapan sa Panahong Midyebal

Alamin kung ano ang mga kaganapan sa panahong midyebal sa pamamagitan ng timeline :
1) http://www.timetoast.com/timelines/the-european-middle-ages-500-1500-ad
2) http://www.thelatinlibrary.com/imperialism/notes/middleageschron.html

Pamprosesong tanong:
1. Sino-sino ang mg naging hari ng Europa ?
2. Anong paniniwala ang nangingibabaw sa panahong ito? Paano nakahubog ng pamahalaan itong mga ideya?
3. Sa hari lang ba naka-base ang kapangyarihan sa mga panahong ito? Suriin mo ang diagram na ito upang masagot mo ng mahusay ang tanong : http://www.autodidactproject.org/other/PKCS.html . Ipaliwanag
4. Paan nakakaipluwensya sa mga tao ang ganitong pamamahala ng simbahan at hari?
5. Anong pagbabago sa mga gawi ng tao ang naganap noong 1200?
6. Anong kalamidad ang naganap noong 1315 at 1347?
7. Ano ang naging tugon ng mga pesante o magsasaka noong 1381 matapos ang mga kalamidad? Bakit nila ito ginawa?
8. Ano ang kaugnayan ng mga pangyayari sa panahong ito: 1347,1356,1358?

9. Anong kaganapan ang hinarap ng simbahan sa panahong ito 1322,1378, at 1415, 1434?

Punan ang Worksheet ng Paghihinuha mula sa Timeline at batay sa sagot sa mga pamprosesong tanong:

http://www.castlewales.com/edward01.jpg	Ang mga naging papel ng hari sa panahong ito ay …
http://www.kidspast.com/images/medieval-priest.jpg	Ang mga alagad ng simbahan ay …
http://www.britannica.com/EBchecked/topic/380873/Middle-Ages	Ang mga magsasaka sa panahong ito ay…

Nalaman mo sa Gawain 2 na nagkaroon ng agawan sa kapangyarihan ng mga hari,may mga indibidwal na na tumutuligsa sa mga obispo at sa simbahang katoliko. Ang mga pesante naman ay ginigipit dahil sa mga nangyaring kalamidad at krisis sa ekonomiya.
Nahati ang mga kaharianng Europa dahil sa pagpasok ng mga barbaro, sa kabila ng lahat ng ito ay may mga paliya naman na komntrol sa pamhalaan kagay ng mga Medici noong 1434 .
Sundan mo sa susunod na bahagi kung paano naka-impluwensya sa Europa ang mga kaganapang ito.

GAWAIN 3 Ang mga Burgis

I-click ang mga website na nasa ibaba at alamin kung paano umusbong ang Bourgeosie. Punan mo ang bubble map sa ibaba.

http://www.bl.uk/learning/histcitizen/21cc/utopia/methods1/bourgeoisie1/bourgeoisie.html
Ideya ni Karl Marx tungkol sa bourgeoisie
http://history-world.org/midtowns.htm Nagpapaliwanag sa mga salik ng pag-usbong ng bourgeoisie
http://www.bl.uk/learning/images/21cc/waves/transcript1745.html
Pagkukumpara sa bourgeoisie at proletariat.

Bubble Map

GAWAIN 4 Comic Strip tungkol sa Bourgeoisie

Bilang pagpapakita ng iyong pang-unawa, bumuo ng isang comic strip gamit ang website na ito: gumawa ng isang comic strip at ipakita ang usapan ng dalawang tao tungkol sa burgis at ang naging pag-usbong nito. http://www.toondoo.com/ Online free comic strip maker.

Ngayon ay nalaman mo na nagkaroon ng pagbabago sa Europa sa pagbagsak ng pyudalismo at manoryalismo, bunga nito ay nagkaroon ng panibagong bahagi sa antas ng lipunan -ang mga burgis. Paano naman kaya nagbago ang sistemang pang-ekonomiya? Ano ang mga ideya nila na nakapagbago sa takbo ng eknomiya? Sundan mo sa susunod na gawain.

GAWAIN 5 ANG MERKANTILISMO

Basahin ang mga artikulo tungkol sa MERKANTILISMO sa websites na ito:

Kahulugan ng merkanitlismo mula sa
http://www.investopedia.com/terms/m/mercantilism.asp

Pagsuri sa mga katangian ng Merkantilismo:
http://education-portal.com/academy/lesson/colonial-mercantilism-definition-history-effects.html#lesson

Mga salik sa pag-usbong ng merkantilismo
http://www.preservearticles.com/2011090413003/what-are-the-factors-for-the-growth-of-mercantilism.html

Ang merkantilismo ay......

Pamprosesong tanong:

1. Ano-ano ang mga katangian ng merkantilismo?
2. Bakit ito umusbong?
3. Paano naiiba ang naging pamumuhay ng mga Europeo sa pagpasok ng konseptong merkantilismo?

GAWAIN 6 2pics Merkantilismo.

Suriin ang mga larawan at bumuo ng paghihinuha tungkol sa naging epekto ng merkantilismo.

The Mercantilist Argument for Colonial Expansion

Source: Philip Dorf, *Our Early Heritage: Ancient and Medieval History*, Oxford Book Company (adapted)

Ang epekto ng merkantilismo ay…

Upang mgkaroon ka pa ng karagdagan ideya tungkol sa Epekto ng merkantilismo ay maari mong bashin ang mga artikulto sa websites: http://www.allenisd.org/cms/lib/TX01001197/Centricity/Domain/1256/Mercantilism%20Chart%20and%20Effects.pdf

Pamprosesong tanong:

1. Paano nakapekto sa pamumuhay ng mga tao ang pagbubukas ng kalakalan?
2. Ano ang halaga at benepisyo ng merkantilismo? Paliwanag.
3. Paano nakakaapekto ang merkantilismo sa mga kolonya?
4. Gaano ka-epektibo ang merkantilismo sa pamamahala ng ekonomiya ng imperyo?
5. Ano ang kaugnayan ng merkantilismosa pag-unlad ng mga kolonya ng Europa?
6. Paano nakakaimpluwensya ang sistemang ito sa kamalayan ng mga tao sa Europa?

GAWAIN 7 **Web 2.0**

Bumuo ng presentasyon na nagpapakita ng impluwensya ng merkantilismo sa website na ito: https://tackk.com/ (Tackk is a simple way to create beautiful pages on the web. It's your very own page, flyer, blog post, or poster.)

Sa pag-usbong ng uring burgis ay nagkaroon ng pagbabago sa ekonomiya bunsod na rin ng sistemang merkantilismo. Nagbago rin sa pulitikal na aspeto dahil sa pagtatag ng mga lungsod at maliliit na republika.

GAWAIN 8 **Pag-usbong ng Pambansang Monarkiya**

Buksan ang mga website na ito at kunin lamang ang mahalagang ideya tungkol sa National Monarchy.

Mga Website	Pangunahing ideya
1. Powerpoint presentation tungkol sa pambansang monarkiya .http://www.slideshare.net/jaredram55/paglakas-ng-europe-national-monarchy	
2. Isang blog tungkol sa dahilan ng pagusbong ng pambansang monarkiya: http://kasdig.blogspot.com/2012/11/ang-paglakas-ng-national-monarchy.html	
3. Isang artikulo tungkol sa National Monarchy http://www.vlib.us/medieval/lectures/national_monarchies.html	
Pagbubuod: Ang National Monarchy ay tumutukoy sa ______________________________ Ang mga salik na nagbunsod ng pagbabagopulitkal na ito ay dahil sa ____ ____	

Pamprosesong tanong:

1. Ano ang mga pangunahing katangian ng isang National Monarchy?
2. Paano nakaimpluwensya ang mga pagbabagong ito sa pulitika sa kamalayan ng mga Europeo?

GAWAIN 9 **Pagsasaliksik sa Net**

Kilalanin ang sumusunod na personahe at magbigay ng maiksing deskcripsyon ng kanilang panunungkulan : Louis XIV of France, Peter the Great of Russia, Philip II of Spain, Charles VI or Maria Theresa of Austria, Frederick William the Great Elector of Prussia, or Charles XII of Sweden.

Upang maging maayos ang nakalap na impormasyon sa pagsasaliksik ay isaayos ito sa isang timeline. Gamitin ang http://www.timetoast.com/ sa pagbuo ng timeline. Magbigay ng deskripsyon at nagawa ng bawat monarkiya.

Subukan mo ang iyong natutunan sa aralin, gawin ang online quiz.

GAWAIN 10 Online quiz

http://www.historyteacher.net/APEuroCourse/EHAP-Quizzes/NewMonarchies-1.htm
http://www.sporcle.com/games/c_sandiego/monarchbydescription

Nakatulong sa paglakas ng Europa noong Kalagitnaang Panahon ang paglawak ng kapangyarihan ng mga Hari ng mga estadong nasyon sa Europa. Ang paglilipat ng pamamahala mula sa kamay ng mga panginoong piyudal patungo sa sentralisadong pamamahala ng mga hari sa Spain, England, France, Germany at Russia ang naghatid sa panibagong direksyon sa kasaysayan ng Europa.

Lahat ng ito ay may kaugnayan sa pagbabago ng kaisipan na may kinalaman sa kakayahan ng tao ang Renasimyento. alamin sa susunod na gawain ang tungkol rito.

GAWAIN 11 Ang Renasimyento

Suriin ang mga larawan at artikulo sa website na: http://www.learner.org/interactives/renaissance/index.html, pagkatapos ay punan ang worksheet sa ibaba.

Simbolo ng mga artikulo at larawang nakita ko.. 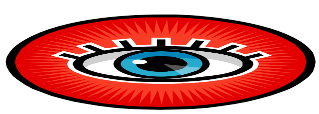	PAUNANG Hinuha + = **Hinuha**

Pamprosesong tanong:
1. Anu-ano ang mga uri ng imahe,larawan, istruktura ang nabuo sa panahon ng renasimyento?
2. Paano naiba ang mga ideya ng renasimyento?
3. Ano ang nagiging pokus ng mga sining?
4. Bakit ito ang lumaganap sa panahon ng renasimyento?

GAWAIN 12 Practice Quiz: Ito ba ay Renaissance o Hindi.

http://www.teachersfirst.com/lessons/art-ren/stu4.cfm

Nalaman mo na kanina ang ilang mahalagang ipormasyon tungkol sa Renasimyento, ngunit paano kaya nito naimpluwensyahan ang kamalayan ng mga tao? sundan ang susunod na gawain.

GAWAIN 13 Ang Impluwensya ng Renaissance

Practice Quiz: Ito ba ay Renaissance o Hindi. Pagsusuri ng Diagram gamit ang http://www.flowofhistory.com/node/580

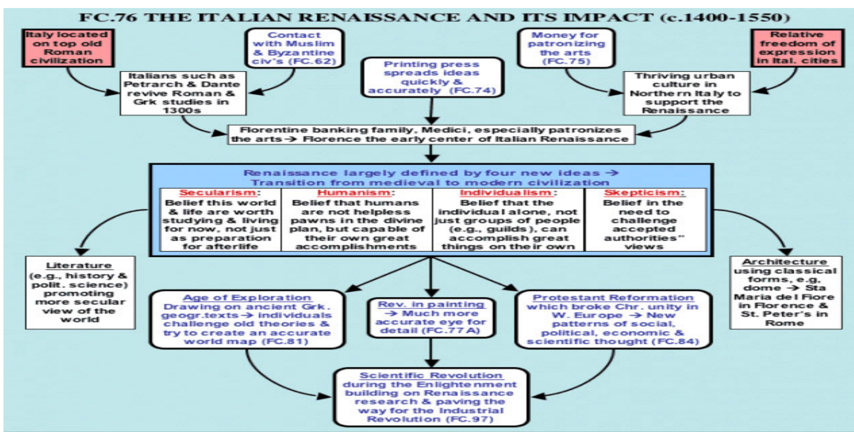

Copyright Chris Butler 2006

Dahil sa impluwensya ng Renasimyento ay biinigyan ng importansya ang kakayahan ng tao at ito ay nagresulta sa isang kaganapan na nagpabago sa takbo ng simbahang katoliko. Alamin kung ano ito sa susunod na gawain.

Ang Repormasyon ay isang hakbang sa pagsusuri sa mga tradisyon ng simbahan. Dahil rito ay nagkaroon paggamit ng “reasoning” at unit-unti nang namulat ang mga tao sa katotohanan. Tunghayan natin ngayon ang panibagong kaganapan .

GAWAIN 14 Simbahang Katoliko at Repormasyon

Suriiin ang diagram na ito tungkol sa pag-usbong ng Repormasyon mula sa website na: http://www.flowofhistory.com/node/591

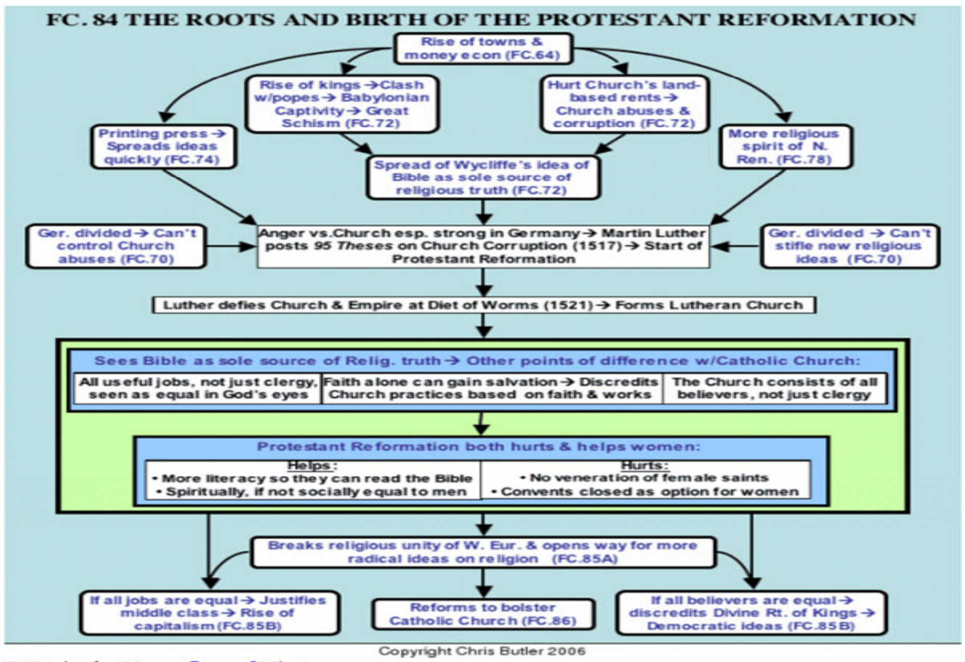

Upang mas lalo mo pang maintindihan ang mga pangyayari na nakasaad sa diagram ay basahin mo ang paliwanag sa artikulong ito: http://www.flowofhistory.com/units/west/13/FC84

Pamprosesong tanong:

1. Ano ang repormasyon?
2. Ano-ano ang mga pangyayari na naging salik sa pagkakaroon ng repormasyon?
3. Paano nag-resulta sa repormasyon ang pagtatayo ng mga lungsod?
4. Bakit naging dahilan ng mga alitan at kaguluhan ang repormasyon ?
5. Ano-ano ang mga katiwaliang ginawa ng mga taong simbahan?
6. Isa rin daw sa nakatulong sa repormasyon ay ang paglilimbag ng mga aklat, bakit kaya?
7. Anong mga ideya ang nakapaloob sa mga aklat na nailimbag?
8. Paano mo mapapatunayan na ito ay nakaapekto sa mga tao at sa simbahang katoliko?

Subukan mo ang iyong kaalaman sa pagsagot sa online quiz na ito:

GAWAIN 15 ON-LINE QUIZ

http://www.historyteacher.net/EuroProjects/ExamReviewSheets/MatchingQuizzesForFinalReview-2001/MATCH-Reformation.htm

IDEYA	INTERPRETASYON	REPLEKSYON
Anong mga ideya ang nasa pagusulit?	Ano ang nais ipahiwatig ng iyong nakuhang iskor?	Anong mga bahagi o gawain ang babalikan mo upang maitama ang mga maling naisagot mo sa pagsusulit?

Matapos mong malaman ang ilang impormasyon sa binasa ay pag-isahin ito sa pamamagitan ng isang diagram upang madali mong maintindihan.

Upang magkaroon ka pa ng iba pang impormasyon ay panoorin mo ang video na ito tungkol sa Protestantismo: http://www.youtube.com/watch?v=qZnhkJCdiI8

Para matasa ang iyong nalaman ay subukan mong sagutin ang online quiz na ito:
https://www.khanacademy.org/humanities/history/1500-1600-Renaissance-Reformation/protestant-reformation/e/protestant-reformation-quiz

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang protestantismo?
2. Sino ang nanguna sa paglunsad nito?
3. Ano ang mga puna ni Martin Luther sa Simbahang katoliko batay sa **95 Theses**?
4. Paano ito nakaapekto sa paniniwala ng mga Kristiyano?
5. Ano ang kaugnayan ng pangyayaring ito sa paglulunsad ng repormasyon?

GAWAIN 16 Bumuo ngayon ng online fishbone diagram tungkol sa Sanhi at Bunga ng Repormasyon

http://creately.com/diagram-type/template/g6adlbuz3/fishbone-diagram

Batay sa inyong nabasang artikulo ay may binuong 95 Theses si Martin Luther na naglalaman ng mga dahilan kung bakit sya sumasalungat sa simbahang katoliko.

Pamprosesong tanong:
1. Pabor ka ba sa naging mga rason niya? Bakit?
2. Alin sa mga nailista ni martin Luther sa 95 These ang sa palagay mo ay dapat talagang bigyang pansin ng simbahang katoliko?
3. Paano nakakaimpluwensya sa pananaw ng mga tao ang ganitong isyu sa simbahan?

Ibahagi mo ang iyong komento sa website sa susunod na Gawain.

GAWAIN 17 WEB 2.0

Magbigay ka ng iyong komento sa pamamagitan ng tweet sa www.tweeter.com Gamit ang tweeter.com ay ibahagi ang iyong pang-unawa sa naging impluwensya ng Repormasyon sa kamalayan ng mga tao?

Sa puntong ito ay babalikan mo ang mapang konseptwal at pupunan mo ang REVISED na bahagi ng karagdagan sagot.

IRF CHART

Paano nalilinang ang pangdaigdigang kamalayan? Paano nahuhubog ng ibat ibang ideya, pangyayari at institusyon sa pandaigdigang kasaysayan ang ating pag-iisip sa kasalukuyan na panahon?	
INITIAL	
REVISED	
FINAL	

Katapusang Bahagi ng Paglinang

Sa puntong ito ay napagtanto mo na ang mga pangyayari sa Gitnang Panahon at nasuri mo rin ang ilang mga salik sa pag-usbong nga mga sistemang pang-ekonomiya,pulitkal at pang-relihiyon

PAGPAPALALIM

Susuriin mo ng maigi ang mga isyu upang mas lalo itong maunawaan.Ngayon ay babalikan mo ang mga pangyayari at subukan mong pag-ugnayin ang mga ito at ang mga pangyayari sa kasalukuyan.

GAWAIN 18 Paggawa ng Liham sa Obispo (A,M,T)

Ang aktibiti na ito ay isang paghahanda para sa gagawing Performance Task upang malinang ang kakayanan mong sumulat. Matapos mong sagutin ang mga tanong ay gumawa ka ng isang sulat para sa simbahan bilang pagpuna sa mga katiwalian ng mga taong simbahan. Gawin ang sulat sa website na ito: http://www.litlift.com/

Isulat mo ang iyong depensa sa iyong blog: pwede sa blogger.com o di kaya ay sa wordpress.com . Gamitin Hand-out 6 : Rubric ng persuasive Writing bilang gabay sa pagsusulat at pagbibigay ng feedback

RUBRIC sa PERSUASIVE WRITING

PANUTO: Ang gabay na ito ay makakatulong sa iyo sa pagtataya ng iyong persuasive writing assignments. Basahin ang mga pahayag sa ibaba at piliin ang numero mula sa eskala na naglalarawan ng iyong gawain.

1 = Mahina 2 = Nagsisimula 3 = Katamtaman 4 = May Kalakasan 5 = Malakas

1. Ang paksa ay naipapakilala sa isang malinaw at kahali-halinang pamamaraan.
   1 2 3 4 5
2. Naipapahayag ng sulatin ang isang matatag na opinyon na nasusuportahan ng matatalinong rason.
   1 2 3 4 5
3. Naipapakita ang krayterya kung saan nakabase ang opinyon sa pamamagitan ng konkretong ebidensya.
   1 2 3 4 5
4. Nabibigyang pansin ng artikulo ang pananaw ng tagapag-basa.
   1 2 3 4 5
5. Natutugunan nito ang magkakasalungat na mga pananaw at ebidensya.
   1 2 3 4 5
6. Nakapagmumungkahi ng isa o mas marami pang makabagong solusyon sa ipinakitang problema.
   1 2 3 4 5
7. Nagtatapos ang artikulo sa isang pahayag na paglalatag muli ng opinyon na maaring humihimok/makapag-hikayat sa mambababasa na suportahan o aksyunan ang problema.
   1 2 3 4 5
8. Ang mga pagbabantas at gramatika sa naisulat na artikulo ay tama.
   1 2 3 4 5
9. Ang akda ay maayos at malinis na naisulat o nai-type.

   Karagdagang Komento:

____
____

____
____

____
____

Kabuuang puntos/marka: ____________

GAWAIN 19 Ikwento Mo

Gamit ang website na ito https://hiveword.com/ ay bumuo ka ng isang kwento tugkol sa mga kaganapan sa Paglakas ng Europa bilang pagbubuod.

GAWAIN 20 Ang Ekonomiya

http://www.faculty.rsu.edu/users/f/felwell/www/Theorists/Essays/Marx4.htm

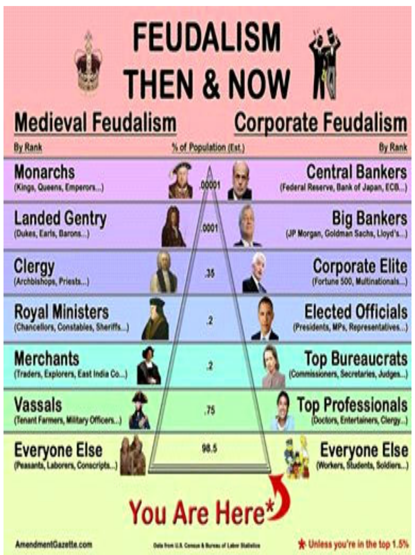

http://dmshistory8.weebly.com/mercantilism-vs-free-enterprise.html

Ano ang ipinapahiwatig nito tungkol sa merkantilismo?

IRF CHART

Paano naiimpluwensyahan ang ang pandaigdigang kamalayan?	
INITIAL	
REVISED	
FINAL	

GAWAIN 21 Practice News Editorial Article Writing

Magpagawa sa mga estudyante ng isang artikulong editorial, maaring balikan ng mga estudyante ang natutunan nila sa activity na ibinigay sa Activity 6 at Activity 11. Matapos ang pagsusulat gamit ang Worksheet 15: News Article Template Template ay magkakaroon ng peer review sa ginawang artikulo bilang feedbacking system. Gamitin bilang gabay ang Hand-out 12: Checklist for News Article sa peer review.

Activity 22: Practice Editorial Writing: (I)
Bilang paghahanda sa gagawing Performance Task ay Ibigay sa mga estudyante ang pagsasanay na ito. Sabihin sa kanila na magbibigay ka ng isang sitwasyon.

Ang may-ari ng isang Herbal Wellnes Shop ay nangangailangan ng promotion leaflet para sa gaganaping product launching. Ikaw bilang marketing officer ay naatasang gumawa ng promotion leaflet. Ang iyong gagawing leaflet na isusulat sa Worksheet 19, ay dapat naglalaman ng 5 kabutihang dulot ng paggamit ng mga herbal products at nasusuportahan ito ng 5 impormasyon at datos. Ang leaflet ay huhusgahan ayonpa rin sa Hand-out 12: Peer review na ginamit kanina sa Activity 11.

Formative Assessment: EXIT Ticket
Upang matasa ang pagkaunawa ng mga estudyante ay ibigay ang sagutan mo ang exit ticket.

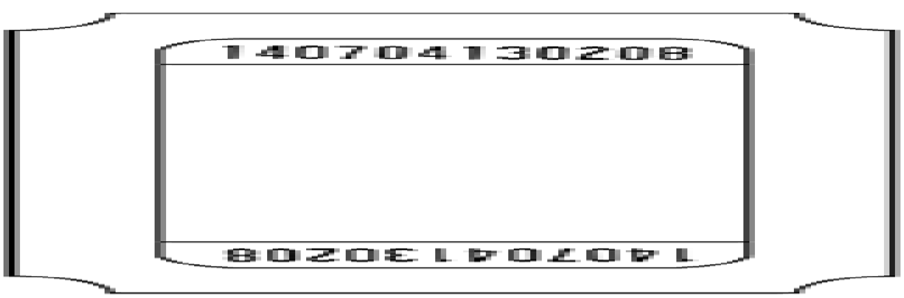

Transisyon: Matapos ang masusing pag-aaral tungkol sa mga kaganapan mula 1400-1800 ay handa na tayo sa paggawa ng isang buod.

GAWAIN 22 Concept Map Making (T)

Bilang paglalahat gagawa ang mga estudyante ng concept map ukol sa relasyon ng konsepto ng at ideyang nakapaloob sa Paglawak ng Kapangyarihan ng Europa ,Yugto ng Imperyalismo at Kolonisasyon ,Sanhi at bunga ng Rebolusyong Siyentipiko, Enlightenment Pampulitika, Panlipunan at Industriyal, Ikalawang Yugto ng Imperyalismo at Kolonisasyon ,Ugnayan ng Kolonyalista/Imperyalista sa Kolonya at ang naging reaksyon at bunga ng kolonyalismo /imperyalismo sa bansa at mamamayang nasakop. Gamitin ang Worksheet 20 sa pagbuo ng concept map.

Transisyon: Upang mailapat sa realidad o kasalukuyang sitwasyon ang natutunan ay magkakron ng performance task na pagsusulat ng Artikulong Editoryal.

GAWAIN 23 Editorial Writing Performance Task

Susulat ang mga mag-aaral ng isang artikulong editorial gamit ang Worksheet 21 batay sa sitwasyon sa ibaba.

Ang mga balitang nailalathala sa kasalukuyan ay kalimitang tungkol sa mga isyu at suliranin ng bansa. Upang magkaron ng konstruktibong pananaw sa kalakaran ng bansa ang PIA o Philippine Information Agency sa okasyon ng anibersaryo ng pagkakatatag nito ay naglunsad ng isang pambansang kompetisyon sa paglalathala ng mga artikulo na makapanghihikayat upang malinang ang kaisipan ng sambayanan tungo sa pagbabago. Ikaw bilang editor ng lokal na pahayagan ay naatasan ng iyong Publications Head na maghanda para rito. Ang editoryal ay huhusgahan ayon sa sumusunod na pamantayan: Kalidad ng nilalaman, organisasyon ng artikulo at ang paglalathala nito ng konsepto ng pakikipag-ugnayan at sama-samang pagkilos. Tingnan ang rubric sa Hand-out 13 upang maging gabay para sa gagawing performance task.

KRAYTERIA	PAGPAPALIWANAG SA KONSEPTO NG PAKIKIPAG-UGNAYAN AT SAMA-SAMANG PAGKILOS	KALIDAD NG IMPORMASYON	ORGANISASYON

NAPAKAHUSAY 4 NAPAKAGALING	Malinaw na naipahayag sa artikulo ang pang-unawa sa konsepto ng pakikipag-ugnayan at sama-samang pagkilos . Kinakikitaan ito ng kritikal at malalim na pagsusuri sapagkat ito ay naglalaman ng usapin o isyu na pupukaw sa kamalayan tungo sa transpormasyon.	Ang mga opinyon ay matalinong nasusupo-rtahan ng mga rason, kaukulang datos at makabuluhang karikatura. Ang inilalahad na mga mungkahi at tugon sa tampok na isyu ay makabago, sapat at makatotohanan. Naipapahayag rin sa mga sanasay ang mga epektibo, konkreto at impluwensyal na hakbang at kaparaanan na nakaugnay sa sitwasyon ng mambabasa.	Ang artikulo ay nagsisimula sa isang nakakatawag-pansin na pangungusap. Ang editorial ay may mga sanaysay na nagpapaliwanag ng opinyon at ito ay maiiksi, ngunit malaman, magkakaugnay at may maayos na daloy. Nagtatapos ito sa isang sanaysay na naglalaman ng angkop at matunog na rekomendasyon.
MAHUSAY 3	Naipahayag sa artikulo ang pang-unawa sa konsepto ng pakikipag-ugnayan at sama-samang pagkilos. Naglalaman ito ng usapin o isyu na pupukaw sa kamalayan tungo sa transpormasyon.	Ang mga opinyon ay nasusuportahan ng mga rason, kaukulang datos at karikatura. May inilalahad itong mungkahi at tugon na makatotohanan. Naipapahayag rin dito ang mga hakbang at kaparaanan na nakaugnay sa sitwasyon ng mambabasa.	May pasimulang pangungusap ngunit ito ay pangkaraniwan. Ang mga sanaysay ay maiiksi at nagpapaliwanag ng opinyon. Ito rin ay may maayos na daloy at nagtatapos sa isang sanaysay na naglalaman ng angkop na rekomendasyon.

MAAYOS 2 BAHAGYANG MAGALING	Di gaanong malinaw ang pagpapahayag sa konsepto sapagkat ang napiling isyu ay nalalayo sa hangarin na transpormasyon..	Naglalaman ng limitadong opinyon at nasusuportahan lamang ng iilang datos. May mga hakbang naibigay na hakbang ngunit ilan rito ay ito di makatotohanan at angkop sa mga isyung natalakay .	Ang pangunahing isyu ay nakapaloob sa kalagitnaan ng artikulo. Mahaba ang ilang mga sanaysay at may ilan na nalalayo sa susunod na pahayag . Nagtapos ito sa isang sanaysay na naglalaman ng rekomendsyon na hindi nauugnay sa isyu.
PASIMULA 1 1 HINDI NAMASDAN	Hindi malinaw ang pagpapahayag ng konsepto at walang direksyon na tinatahak.	Ang mga opinyon ay di-makatotohanan at walang naibigay na mga konkretong hakbang.	Walang sanaysay na naglalaman ng pangunahing pangungusap at rekomendasyon. Ang mga sanaysay ay walang maayos na daloy.

Transition Statement:

Ngayon ay pagnilayan natin ang ang naging pagbabago /epekto ng nakaraang aralin sa ating personal na buhay.

GAWAIN 24 Reflective Journal Writing (M,T, Summative)

Upang magkaroon ng ebidensya ng saloobin ng mga estudyante sa paksa ay ipasulat sa Worksheet 20: Reflective Journal ang naging pagbabago /epekto ng nakaraang aralin sa kanilang personal na buhay . Gagamitin ang Hand-out 16: Journal Rubric para sa pagtatasa ng journal.

Reflective Journal ni: ____________________________
Seksyon: ______________________________________
Petsa:____

Ano ang mga nangyari sa aralin? 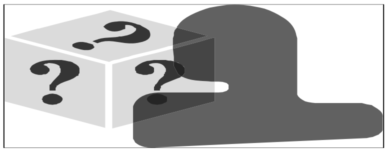	
Ano ang nararamdaman ko sa pangyayaring ito?	
Ano ang natutunan ko rito?	

Journals

PANUTO: Ang gabay na ito ay makaktulong upang matasa ang gawain ng mga estudyante sa pagsususlat ng journal. Basahin ang mga pangungusap ng mabuti at blugan ang numero nana nasa eskala na angkop sa gawain ng estudyante.

1=May pagkukulang   2 Katamtaman 3= Magaling   4= Pinakamagaling

1. Ang paksang naisulat sa journal ay angkop sa nakasaad na isyu.
   1   2   3   4

2. Ang journal entry ay nagpapahayag ng pananaw sa iba'-ibang aspeto ng buhay ng tao at ng pagkakaintindi ng estudyante rito.
   1   2   3   4

3. Ang journal ay nagbibigay ng malinaw na pagpapaliwanag ng koneksyon ng paksa sa kapaligiran o buhay ng tao at sa buhay ng estudyante.
   1 2 3 4

4. Ang journal ay may maayos, malinaw na daloy at madaling maintindihan.
   1 2 3 4

5. Ang journal may maayos na pagpapalawig o transisyon ng ideya.
   1 2 3 4
6. Ang journal ay tama, wasto ang pagbabaybay(grammar spelling) at gumagamit ng angkop na pananda.
   1 2 3 4
7. Ang journal ay malinis na naisulat .
   1 2 3 4

Dagdag na Puna:

___

___

___

___

___

Transition Statement:

Sa mga impormasyong nakuha natin sa araling ito ay lubos nating naunawaan na hindi nagkakapareho ang naging tugon ng mga bansa sa mga pangyayari noong 1400-1800 siglo at sa kasalukuyan ay patuloy parin ang pagtugon sa hamon tungo sa pagbabago.

GAWAIN 25 — Paggawa ng panata sa para sa pagmulat ng kamalayan (T)

Bilang tugon sa panawagan o hamon tungo sa pagbabago ay gagawa ng panata ang mga estudyante gamit ang Worksheet 23: **Panata Ko.**

Worksheet 23: Paggawa ng Panata sa para sa pagmulat ng kamalayan (T)

Panata ko na ako ay aktibong makikilahok sa paglinang ng kamalayan tungo sa pagbabago sa pamamagitan ng….

____
____
____
____
____
____
____
____

Pagtatapos (Closure)

Ang naging transpormasyon nang mga bansa ay nagkakaiba mga kaganapang ito hindi nagkakapareho . Ito dahil na rin sa kanilang naging tugon sa mga hamon at dito mapapatunayan na inakailangan ang aktibong pakikilahok ng mamamayan sa paglinang ng kamalayan tungo sa minimitihing transpormasyon.

Lugar	Pangalan at Larawan	Naging Ambag/ Kontribusyon

Sagutin mo ang mga sumusunod na pamprosesong tanong.

1. ____
2. ____

Matapos mong magawa ang Inaasahang Pagganap ay subukan mong suriin ang iyong naging ginawang batas.

GAWAIN 26 **Self-Assessment Sheet**

Ang *self-assessment* ay may tatlong kategorya. Nasa unang kategorya ang pagkalap ng datos, ebidensya ng pagkaunawa, pagsusuri at repleksyon.

Guhitan mo ng *horizontal line* o pahalang na linya ang arrow upang maipakita mo ang iyong pag-unlad sa bawat kategorya. Maaari mong iguhit ang linya na malapit sa “No” kung sa palagay mo ay marami ka pang dapat gawin sa kategoryang ito. Maaari mo ring iguhit ang *horizontal line* malapit sa bahagi ng “Yes” kung sa palagay mo ang iyong mga gawa ay nagpapakita ng mga katangian ng nasa kategorya.

Siguraduhin lang na naiguhit mo ang linya sa pinakamalapit na lugar ayon sa iyong pag-unlad. Matapos itong gawin ay *i-plot* mo ang mga nagawang linya kagaya ng isang *line graph* upang makita mo ang iyong pag-unlad.

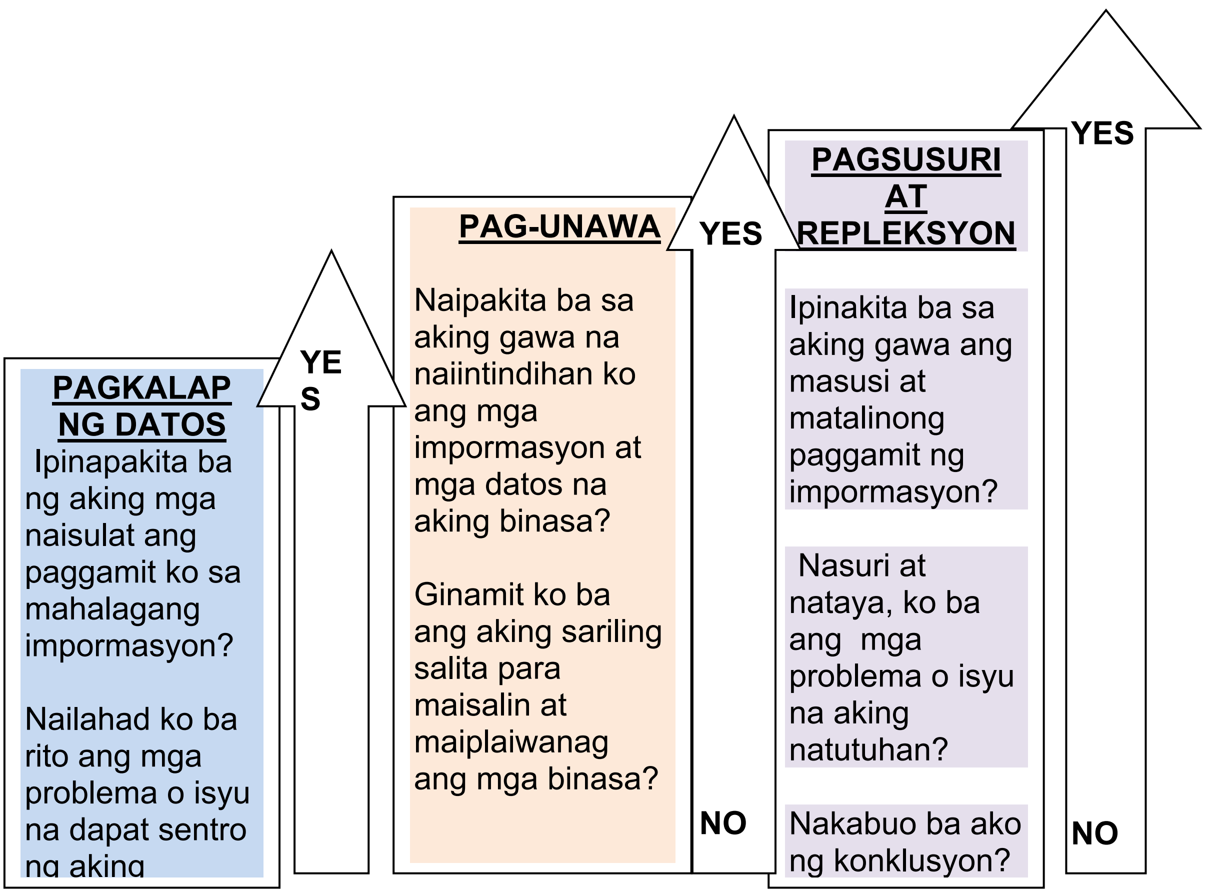

Katapusang Bahagi ng Paglilipat

Sa bahaging ito ay nasubukan mo kung paano gumawa ng batas na siyang tutugon sa panawagan ng mga kababaihan na nagkaroon ng di-maayos na karanasan sa ilang mga bansa o lugar sa Asya dahil sa kanilang nakagisnang legal na sitwasyon at tradisyon .

Nakatulong ba ang gawaing ito upang makita mo ang gamit ng paksang ito sa totoong buhay? Paano?

Binabati kita! Narating mo na ang bahagi ng modyul na tatayain ang iyong nalalaman sa araling ito. I-klik ang titik ng iyong napiling sagot. Makikita mo lamang ang kabuuan ng iyong nakuhang iskor pagkatapos mong masagutan ang lahat ng aytem. Kung mataas ang iyong makukuha at makapapasa ka, magpapatuloy ka sa susunod na modyul. Subalit kung ang iyong nakuha ay mababa sa hinahangad na lebel, ikaw ay kinakailangang bumalik at kunin ulit ang modyul na ito.

PANGHULING PAGTATAYA

Basahing mabuti ang mga sumusunod na tanong, I-klik ang titik ng wastong sagot

1. Sino sa mga sumusunod ang Hellenistikong astronomer na nagsabing ang geocentric model ng cosmos ay nanganganib dahils sa siyentipikong rebolusyon?
   a. Andreas Vesalius
   b. Philippus Ambrosius Paracelsus
   c. Claudius Ptolemy
   d. Johannes Kepler

2. Ang burgis ay nabibilang sa aling grupo?
   a. the First Estate
   b. the Second Estate
   c. the Third Estate
   d. the aristocracy

3. Alin sa sumusunod ang naging resulta ng repormasyong katoliko?
    a. pagtugis sa mga mangkukulam
    b. maluwag na pagtangggap sa mga relihiyong minoridad
    c. winakasan ang relihiyong Protestante
    d. paglaganap ng Calvinismo

4. Alin sa mga sumusunod ang naging salik sa pag-usbong ng Renasimyento sa Italya?
    a. ang bagong translasyon ng Bibliya
    b. ang mayayaman at makapangyarihang angkan ng mangangalakal
    c. ang pag-unlad sa oil painting
    d. ang pag-unlad ng Protestantismo

5. Alin sa mga ito ang naging impluwensya ng panahon ng pagkamulat sa rebolusyonaryong kaisipan?
    a. Nahikayat ang mahihirap na maglunsad ng armadong pag-aalsa.
    b. Binigyang diin ang kahalagahan ng monarkiya
    c. Nakapagdisenyo ng isang pangkalahatang estratehiya para sa rebolusyon
    d. Naitanim sa isipan ang paniniwala na ang tao ay may mga likas na karapatan

6. Lahat ay mga dahilan ng pagsimula ng Rebolusyong Industriyal sa Gran Britanya MALIBAN sa.
    a. Marami itong hilaw na materyales tulad ng uling at bakal.
    b. Nagkaroon ito ng pagtaas ng populasyon na makapagta-trabaho sa pagawaan.
    c. May mga ilog ito para sa transportasyon at enerhiya mula sa tubig
    d. Marami itong mga aristokrata para mapatakbo ang mga pagawaan

7. Alin sa mga pangyayari sa Timeline ang makapagbibigay ng angkop na suporta at paglalahad tungkol sa mabagal na pag-unlad ng Panahon ng Pagkamulat sa ibang parte ng Europa?
    a. Napirmahan ang Russian Charter of Nobility.
    b. Nagsimula ang rebolusyong Dutch.
    c. Ang paglunsad ng Rebolusyong Pranses.
    d. Ang pag-lunsad ng Rebolusyong Amerikano.

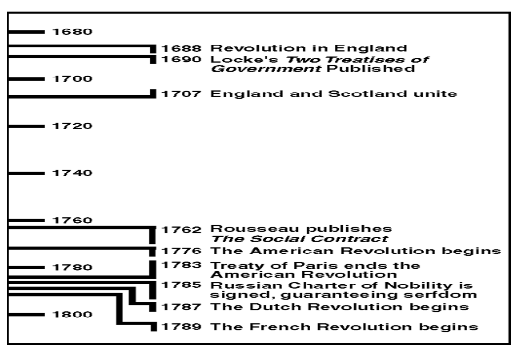

8. Basahin ang pahayag ni Copernicus.

> "...For it is the duty of an astronomer to compose the history of the celestial motions through careful and skillful observation. Then turning to the causes of these motions or hypotheses about them, he must conceive and devise, since he cannot in any way attain to the true causes, such hypotheses as, being assumed, enable the motions to be calculated correctly from the principles of geometry, for the future as well as for the past. The present author has performed both these duties excellently. For these hypotheses need not be true nor even probable; if they provide a calculus consistent with the observations, that alone is sufficient."
> - Copernicus,
> as quoted in *The Discoverers*

Ano ang tamang sagot sa sitwasyong ito batay sa sinabi ni Copernicus. Kung ang hypothesis ng isang astronomer ay nagresulta sa isang tugmang obserbasyon, ito ay nagpapahiwatig na
a. tama ang nagawa ng astronomer
b. mali ang ginawa ng astronomer
c. ang kasalukuyang manunulat ay mali
d. mali ang mga obserbasyon

9. Nakasulat sa Deklarasyon ng Kalayaan ng mga Estado na, "That whenever any form of government becomes destructive of these ends, it is the Right of the People to alter or abolish it."
Anong ideya ng pagkamulat ang isinasaad ng mga salitang ito ?
a. Pangangailangan na masiguro ang isang representate sa pamahalaan
b. Maibalik ang lipunan na di sentralisado ang pamunuan
c. Social contract sa pagitan ng pamahalaan at ng mamamayan.
d. Layuning rebolusyonaryo para mapatalsik ang kasalukuyang pamahalaan .

10. Nakatuon ang mga tampok na personalidad ng pagkamulat sa pagbabago ng relasyon sa pagitan ng mamamayan at pamahalaan sa paniniwala na:
a. Kalimitan sa mga pagbabago sa pamahalaan ay mapanganib
b. Na ang walang hanggan o Absolute na monarkiya ang pinaka-epektibong paraan ng pamamahala.
c. Ang mga pamahalaan ay naitatag upang protektahan ang karapatan ng mamamayan.
d. Ang kalayaang pantao ay dapat nalilimitahan dahil sa pangangailangan ng kaayusang panlipunan o social order

11. Hinamon ng mga pilosopo ng Pagkamulat tulad ni John Locke at Jean Jacques Rousseau ang ideya ng divine right ng hari. Sumulat sila ng mga obligasyon ng pamahalaan para ma-protektahan ang karapatan ng tao at kung paano mapatakbo ang pamahalaan ayon sa pahintulot ng nasasakupan. Hinikayat ng mga kaisipang ito ang mga tao na ..
a. Manatiling matatag ang suporta sa absolute monarchs
b. Maghanap ng panibagong pinuno na magpapakita ng kapangyarihang diktaduryal.

c. Makibahagi sa rebolusyon upang maitatag ang mga demokratikong

pamahalaan.
d. Manawagan sa mga pinuno ng simbahan na bumuo ng teokrasya at palitan ang monarkiya.

12. Paano binago ng mga pagawaan ang nakasanayang buhay ng paggawa?
    a. Pinagbawal ang paglalaro ng mga bata sa pagawaan.
    b. Pagbaba ng sweldo.
    c. Nagtrabaho ang mga manggagawa ng mas mahabang oras.
    d. Mga lalake lang ang pwedeng magtarabaho sa pagawaan.

13. Sa papaanong paraan naapektuhan ang mga nasa gitnang antas ng lipunan middle class) ng Rebolusyong Industriyal ?
    a. Nagkaroon ng maraming trabaho kaya't dumami ang mga nasa panggitnang antas ng lipunan.
    b. Bumaba ang kita kaya't bumagsak ang mga middle class sa lower class.
    c. Maraming tao na nasa middle class ang nawalan ng trabaho.
    d. Napilitang magtrabaho ang mga kababaihang nasa middle class.

14. Paano nagbago ang papel ng kababaihan sa isang indusriyal na lipunan?
    a. Mas lalo silang natuto na tumindig sa sariling paa sa pagpasok sa trabaho.
    b. Mas umaasa sila sa kalalakihan dahil hindi sila pinayagang magtrabaho.
    c. Pinayagan ang mga kababaihang nasa middle class women na magtrabaho upang masuportahan ang kanilang pamilya.
    d. Naiwan ang mga babae sa bahay upang bantayan ang pamilya dahil kaya ng mga lalake na kumita ng sapat na pera para suportahah sila.

15. Ano ang epekto ng Panahon ng Paglalayag sa sangkatauhan?
    I. Naging daan ito sa pang-aalipin sa North America
    II. Dumami ang kalakalan sa mga kontinente
    III. Dumami ang yaman sa mga kaharian sa Europa
    IV. Pagkalat ng sakit sa buong mundo.
    a. I,II,III c. I,II,IV
    b. II,III,IV d. I,II,III,IV

16. Alin sa mga sumusunod ang positibong epekto ng rebolusyong industriyal sa buhay ng tao?
    I. Nagbigay ito ng oportunidad na umangat ang buhay ng tao.
    II. Ang buong pamilya ay kalimitang nagtatrabaho ng mahabang oras sa isang di-makataong kundisyon upang mabuhay.

    III. Limitado ang karapatan ng kababaihan dahil sa maayos na nutrisyon.

IV. Ang manggagawa ay nagkaroon ng mas maraming gawain na pampalipas oras at maraming pera sa lungsod kaysa sa bukid.

a. I,II,III c. I,IV

b. II,III,IV d. III IV,

17. Ang sumsunod ay isang artikulo na nailathala sa Earth Times noong Nov. 1, 2008.

Bremen – The Protestant Church in Germany (EKD) is worried about God's creation. At its synod in the northern city of Bremen from Sunday to Wednesday, its most important meeting of the year, the main theme will be global warming and dwindling water resources. The EKD, a federation of 23 regional churches - Lutheran, Reformed and United - is expected to urge political and business leaders to get serious about environmental protection before it is too late. ... Environmental protection is not a new issue for the Church: its officials have been warning for years that care must be taken with the Earth and the natural resources on which humans depend; and its parishes have launched a number of environmental protection projects.

Ano ang nais ipahiwatig ng artikulo tungkol sa gawain ng simbahan?

a. Ang papel ng pari ay nakatuon sa pagpapatatag ng pananampalataya
b. Ang simbahan ay nakikibahagi sa pagbibigay solusyon sa mga isyung pangkapaligiran.
c. Nagdidikta ang simbahan ng mga dapat gawing proyekto
d. Ngayon pa lang nababahala ang simbahan dahil sa global warming

18. Sa Table 1 ay makikita ang edad ng manggagawa sa pabrika ng bulak noong panahon ng Rebolusyong Industriyal. Ano sa palagay mo ang angkop na batas ang dapat maipatupad batay rito?

a. Anti-child labaor Policy
b. Pagpaparehistro ng lahat ng manggagawa
c. Pagpapasara ng mga pabrika ng bulak
d. Pagpaparami ng manggagawang edad 21 pataaas.

Table 1
Age Distribution in Cotton Factories
(Manchester and Stockport Cotton Factories, 1818-9)

	Starting Age in Factories		Current Age	
Age Group	%	cum %	%	cum %
under 10	49.9	49.9	3.9	3.9
10-13	27.9	77.8	25.3	29.2
14-17	10.3	88.1	22.1	51.3
18-20	4.1	92.2	11.8	63.1
21 & over	7.8	100	36.9	100
sample size	7142		7888	

19. Paano tumugon ang mga Pranses sa hamon ng rebolusyon?
    a. nakipag-negosasyon upang maayos ang di-pagkakaunawaan
    b. naging mas lalong radikal
    c. tinaggap ang mga katunggali sa proseso ng paggawa ng desisyon
    d. siniguro na ang mga mamamayan ay malayang makapagsasalita

20. Naniniwala si Montesquieu na upang maiwasan ang pang-aabuso sa pamahalaan ay dapat magkaroon ng paghihiwalay ng kapangyarihan . Alin sa mga sumusunod ang ipinapahayag ng ideyang ito?
    a. Walang hanggang kapangyarihan sa sangay ng ehekutibo
    b. Paghahati ng kapangyarihan para sa tatlo at marami pang bansa.
    c. Lubos na kapangyaihan sa sangay ng lehislatibo
    d. Paghahati ng kapangyarihan sa tatlong sangay ng pamahalaan.

GLOSARYO NG MGA TERMINO NA GINAMIT SA MODYUL

Kolonyalismo	ay ang tuwirang pananakop ng isang bansa sa iba pa upang mapagsamantalahan ang yaman nito o makuha rito ang iba pang pangangailangan ng mangongolonya. Ang kolonyalismo ay madalas na naihahalintulad sa Imperyalismo ngunit ang dalawa ay mayroong pagkakaiba."Maaaring magsilbing baseng pangkalakal o pangmilitar ang kolonya"
Imperyalismo	ay isang patakaran o paraan ng pamamahala kung saan ang malalaki o makapangyarihang mga bansa ang naghahangad upang palawakin ang kanilang kapangyarihan sa pamamagitan ng pagsakop o paglulunsad ng mga paglaban o kontrol na pangkabuhayan at pampolitika sa ibabaw ng ibang mga bansa. Ilang malalaki o malalakas na mga bansang ang kumukontrol sa ibang mga rehiyon upang makalikha ng isang mas malaking imperyo.

Rebolusyong industriyal	iniuugnay sa mga kaganapang panlipunan at pang-ekonomiya na humantong sa pagbabago mula sa lipunang agrikultural at komersiyal tungo sa modernong lipunang industriyal. Ito ay nakasalalay sa paggamit ng makinarya sa halip na mga tool o kagamitan. Naganap sa Great Britain noong kalagitnaan ng ika-18 siglo hanggang sa kalagitnaan ng ika-19 siglo at lumaganap sa ibang bahagi ng Europe hanggang sa malaking bahagi ng daigdi
Rebolusyong siyentipiko	tumutukoy sa panahon ng malawakang pagbabago sa pag-iisip at paniniwala na nagsimula sa kalagitnaan ng ika-16 siglo hanggang sa ika-17 siglo. Kinakikitaan ito ng mga imbensyon sa agham at matematika.
Renasimyento	(mula sa Pranses na Renaissance, nangangahulugang "muling pagsilang"; Italyano: Rinascimento, mula sa re- "muli" at nascere "isilang"). Nagsimula ito sa Italya at lumaganap sa buong Europa noong ika-16 na siglo. Ito ay nagpasimula ng realismo sa Sining at pag-aaral ng mga obra ng mga Romano at Griyegong iskolar at manunulat.
'Bourgeoisie'	Iay kasinghulugan ng antas sa lipunan na may mga ari-arian o propertied class
proletariat	Ito naman ang mga nasa antas sa lipunan na nagtatrabaho at / o kilala rin na ang ” propertyless class” .

TALASANGGUNIAN AT MGA WEBSITE NA GINAMIT SA MODYUL

Supplemental materials:

- Mga Handouts at Worksheets

Sources/References:

- Textbook:

- Turning Points III ni Soriano,Dallo,Imerial, Samson, Antonio (Rex Bookstore,2007)
- Ang Kasaysayan ng Daigsig ni Michael D. Pante (IBON Books,2011)

- Websites ng mga Artikulo at imahe:

3. http://ashlinbsocialstudies.weebly.com/uploads/8/6/2/4/8624181/7705568_orig.png

4. Larawan ng social class ng Europa

http://www.autodidactproject.org/other/PKCS.html .
Timeline ng mga kaganapan sa panahong midyebal

http://www.castlewales.com/edward01.jpg Imahe ni King Edward

http://www.kidspast.com/images/medieval-priest.jpg Paris a panahong midyebal

http://www.britannica.com/EBchecked/topic/380873/Middle-Ages
Artikulo at website tungkol sa middle ages.

http://www.timetoast.com/timelines/the-european-middle-ages-500-1500-ad
Timeline ng Gitnang Panahon 500-1500 AD

http://www.thelatinlibrary.com/imperialism/notes/middleageschron.html
Timeline ng paglaganap ng imperyalismo

http://www.bl.uk/learning/histcitizen/21cc/utopia/methods1/bourgeoisie1/bourgeoisie.html
Ideya ni Karl Marx tungkol sa bourgeoisie

http://history-world.org/midtowns.htm
Nagpapaliwanag sa mga salik ng pag-usbong ng bourgeoisie

http://www.bl.uk/learning/images/21cc/waves/transcript1745.html
Pagkukumpara sa bourgeoisie at proletariat.

http://www.toondoo.com/ Online free comic strip

http://www.investopedia.com/terms/m/mercantilism.asp
Kahulugan ng merkanitlismo

http://education-portal.com/academy/lesson/colonial-mercantilism-definition-history-effects.html#lesson Pagsuri sa mga katangian ng Merkantilismo:

http://www.preservearticles.com/2011090413003/what-are-the-factors-for-the-growth-of-mercantilism.html Mga salik sa pag-usbong ng merkantilismo

http://www.allenisd.org/cms/lib/TX01001197/Centricity/Domain/1256/Mercantilism%20Chart%20and%20Effects.pdf Artikulto ng Epekto ng merkantilismo

https://tackk.com/
Tackk is a simple way to create beautiful pages on the web. page, flyer, blog post, or poster.

http://www.slideshare.net/jaredram55/paglakas-ng-europe-national-monarchy
Powerpoint presentation tungkol sa pambansang monarkiya

http://kasdig.blogspot.com/2012/11/ang-paglakas-ng-national-monarchy.html
Isang blog tungkol sa dahilan ng pagusbong ng pambansang monarkiya:

http://www.vlib.us/medieval/lectures/national_monarchies.html
Isang artikulo tungkol sa National Monarchy

http://www.timetoast.com/
Pagbuo ng timeline

http://www.historyteacher.net/APEuroCourse/EHAP-Quizzes/NewMonarchies-1.htm
On-line quiz sa monarkiya

http://www.sporcle.com/games/c_sandiego/monarchbydescription
Interactive game sa monarkiya

http://www.learner.org/interactives/renaissance/index.html Ang Renasimyento

Mga larawan at artikulo ng renasimyento
http://www.teachersfirst.com/lessons/art-ren/stu4.cfm
Practice Quiz sa Renaissance

http://www.flowofhistory.com/node/580
Diagram ng Impluwensya Renaissance
http://www.flowofhistory.com/node/591
Diagram ito tungkol sa pag-usbong ng Repormasyon

http://www.flowofhistory.com/units/west/13/FC84
Isang artikulo na nagpapaliwanag sa diagram ng repormasyon

http://www.historyteacher.net/EuroProjects/ExamReviewSheets/MatchingQuizzesForFinalReview-2001/MATCH-Reformation.htm
On-line quiz sa repormasyon

http://www.youtube.com/watch?v=qZnhkJCdiI8
Video tungkol sa Protestantismo

https://www.khanacademy.org/humanities/history/1500-1600-Renaissance-Reformation/protestant-reformation/e/protestant-reformation-quiz

Online quiz sa Repormasyon

fishbone diagram tungkol sa Sanhi at Bunga ng Repormasyon
http://creately.com/diagram-type/template/g6adlbuz3/fishbone-diagram

www.tweeter.com Free online site para magbahagi ng opinyon

http://www.litlift.com/   Free on-line novel and story writing software

blogger.com o di kaya ay sa wordpress.com . blog   Blogsites para sa pagsusulat

https://hiveword.com/
Website para sa pagbuo ng kwento tugkol sa mga kaganapan

http://www.faculty.rsu.edu/users/f/felwell/www/Theorists/Essays/Marx4.htm
Tungkol sa mga sulatin ni Karl Marx

http://dmshistory8.weebly.com/mercantilism-vs-free-enterprise.html
Tungkol sa kaibahan ng merkantilismo at free enterprise

Aralin 2: Paglawak ng Kapangyarihan ng Europa

☑ Panimula at mga Pokus na Tanong

Tinalakay sa nakaraang yunit ang tungkol sa Ugnayang Pandaigdig at Pagtatatag ng mga Nation-States. Ipinakita doon ang pagsilang at kontribusyon ng burgisya, merkantilismo, national monarchy at simbahang katoliko.

Sa yunit na ito ay malalaman mo ang mga kaganapan sa Paglawak ng Kapangyarihan ng Europa. Inaasahan na sa pagtatapos ng yunit na ito ay mauunawaan mo na ang transpormasyon ng daigdig ay dahil sa paglaganap ng mga kaisipan sa siyensiya,pulitika, at ekonomiya simula noong ika-16 na siglo.

Bunsod ng kaalamang ito ay inaasahan rin na ang mga mag-aaral ay makapagmumungkahi ng pamamaraan ng pagmulat sa kamalayan tungo sa pagbabago at pagkamit ng pandaigdigang kamalayan, apayapaan at kaunlaran.

☑ SAKLAW NG MODYUL

Ang modyul na ito ay naglalaman ng mga sumusunod na aralin:

Aralin Blg.	Pamagat	Matutuhan mo ang…
Aralin 2	**5.** Paglawak ng Kapangyarihan ng Europe	1. Nasusuri ang unang yugto ng imperyalismo at kolonisasyon sa Europe 2. Natataya ang mga dahilan at epekto ng unang yugto ng imperyalismo at kolonisasyon sa Europe 3. Nasusuri ang kaganapan at epekto ng Rebolusyong Siyentipiko, Enlightenment, at Industriyal 4. Naipapaliwanang ang ikalawang Yugto ng Kolonyalismo at Imperyalismo 5. Nasusuri ang mga dahilan at epekto ng ikalawang yugto ng imperyalismo at kolonisasyon

☑ CONCEPT MAP NG MODYUL

Ito ang simpleng *concept map* ng mga araling tatalakayin sa modyul na ito.

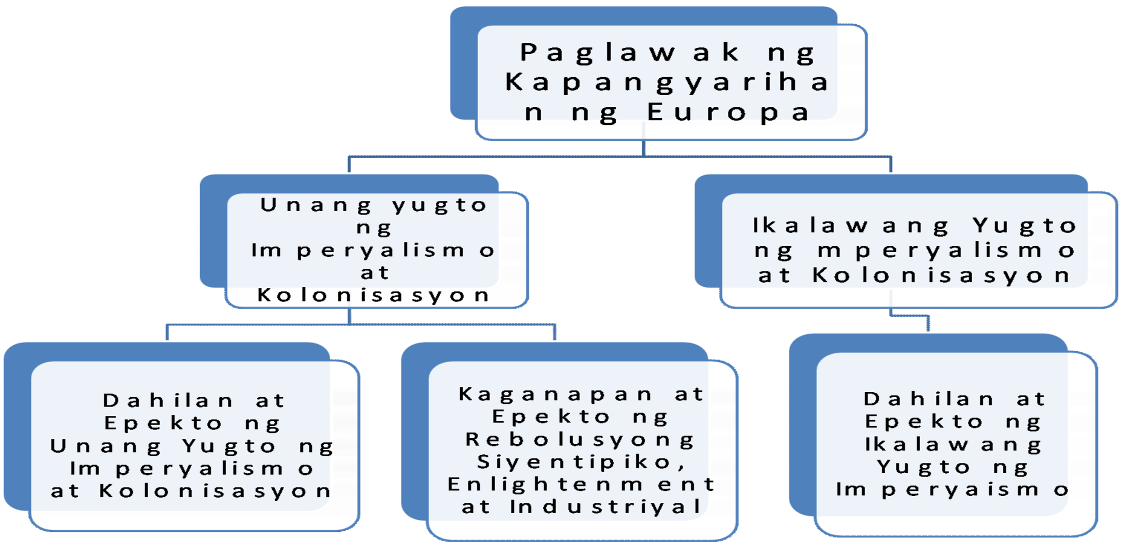

<u>Inaasahang mga Kasanayan</u>

Upang mahusay na masagutan ang modyul at malinang nang lubos ang iyong pag-unawa, kinakailangang tandaan at gawin mo ang mga sumusunod:

10. Nakapagsasaliksik ng mga datos.
11. Nakapagsusuri sa mga epekto ng mga kaganapan sa 16 siglo.
12. Nakagagawa ng mga grapikong pantulong.
13. Nakababasa ng mapa.
14. Nakagagamit ng mga materyales mula sa teknolohiya.
15. Nakapagsusuri ng mga dokumento.
16. Nakabubuo ng konseptong mapa.
17. Nakikilahok sa pangkatang talakayan.
18. Nakalilikha ng mga alternatibong sitwasyon.

Alamin natin ngayon kung may kaalaman ka sa araling tatalakayin sa pamamagitan ng pagsagot sa panimulang pagtataya. I-klik lamang ang titik ng wastong sagot at sagutan lahat ang mga tanong. Pagkatapos ay makikita mo ang nakuha mong iskor. Tandaan mo ang mga aytem at mga tanong na hindi mo nasagot. Malalaman mo ang wastong sagot habang pinag-aaralan mo ang modyul na ito.
Kung handa ka na, i-klik ang SIMULA.

PANIMULANG PAGTATAYA

Basahing mabuti ang mga sumusunod na tanong, I-klik ang titik ng wastong sagot

MC ITEM

1. Repormasyon: Alemanya; Renaissance:______
    a. Pransya
    b. Italya
    c. Netherlands
    d. Inglatera

2. Ang manlalakbay na Italyano na nagsulat ng kuwento tugkol sa lupain sa Silangan at pumukaw sa interes ng mga Europeo.
    a. Galileo
    b. Copernicus
    c. Marco Polo
    d. Columbus

3. Ang lahat ng ito ay mga layunin sa paglulunsad ng kilusang Enlightenment, maliban sa isa.
    a. pag-imbento ng makabagong kagamitan at teknolohiya
    b. pagkuwestiyon sa batayan ng kapangyarihan ng mga opisyal ng pamahalaan at Simbahan
    c. kalayaan sa pagpapahayag
    d. pagkundena sa mapang-abusong sitema ng katarungan sa mga kaharian.

4. Saan nagsimula ang rebolusyong industriyal?
    a. Pransya
    b. Italya
    c. Netherlands
    d. Inglatera

5. Paano inilalarawan ang mga katutubong Pilipino sa tula ni Rudyard Kipling na the White Man's burden:
    "Take up the white man's burden. Send forth the best ye breed-Go, bind your sons to exile. To serve your captives' need; To wait, in heavy harness, On fluttering folk and wild- Your new caught sullen peoples, half-devil and half-child.
    a. maamo at may itinatagong bangis
    b. may mataas na katungkulan
    c. maraming pangangailangan
    d. pabigat sa mga taong puti

6. Nagkaroon ng pagbabago sa Morocco noong 1912 sa pagsakop ng mga British. Gayunpaman ay nanatili ang katutubo bilang pinuno ngunit nasa mananakop (British) sa bansa ang tunay na kapangyarihan. Ang ganitong anyo ng imperyalismo ay tinatawag na:
    a. annexation
    b. concession
    c. protectorate
    d. sphere of influence

7. Ang Asya at Africa ay mga rehiyon na pangunahing biktima ng imperyalismo dahil sa
    a. di-sibilisado
    b. kawalan ng mga pinuno
    c. mayaman sa likas na yaman
    d. walang kaalaman ang mga namumuno

8. Ang White man's burden na ginamit ng mga European na dahilan sa imperyalismo ay nangangahulugang
    a. ipalaganap ang Kristiyanismo
    b. gawing sibilisado ang mga katutubo
    c. pag-aralin ang mga katutubo
    d. pahirapan ang mga katutubo

9. Sa paghahanap mo sa iyong kaibigan sa unibersidad ay napadako ka sa social hall kung saan may pagpupulong ng mga guro at nakita mo ang mga slides na ito sa kanyanag presentasyon.

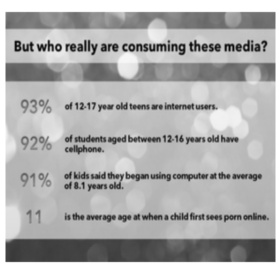

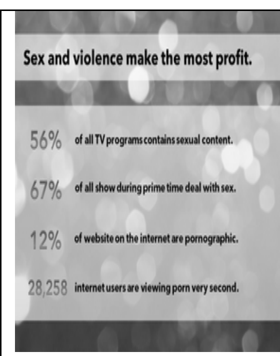

10. Ano kaya ang nais niyang gawin ng mga tagapakinig ?
    a. Pigilan ang paglaganap ng teknolohiya.
    b. Ipalaganap ang responsible viewing sa mga guro.
    c. Ipagbawal ang telebisyon at internet sa paaralan.
    d. Ipaalam ang epekto ng media .

11. Paano nakaapekto ang kolonyalisasyon sa Asya?
    a. Naging mga kolonyalista ang mga Asyano.
    b. Hinayaan ng mga Asyano ang mga dayuhang bansa.
    c. Umigting ang damdaming nasyonalismo ng mga Asyano .
    d. Nagparaya ang mga Asyano para sa kapayapaan.

12. Alin sa mga sumusunod ang angkop na paliwanag tungkol sa kamalayan?
    a. Ang pagkahubog ng kamalayan ng kabataang Pilipino ay magiging madali sa pagbabago ng sistema ng edukasyon_
    b. Ang mga bagay na itinuturo ng paaralan, naipapakita sa telebisyon at mga imahe ng dayuhang kultura ay nagdadala ng sari-saring kaisipan at ideolohiya na maaaring magpabago sa paraan ng pag-iisip at pagkilos ng isang tao
    c. Malaki ang impluwensya ng mga social networking sites sa kasipan ng kabataan tungkol sa kanilang kutlura.
    d. Maraming Pilipino ang nahuhumaling na bumili ng mga kagamitang gawa ng kapwa Pilipino.

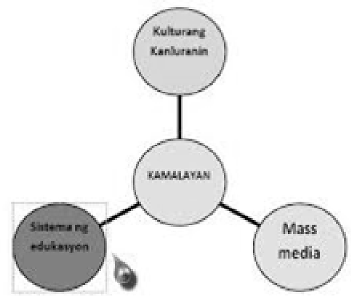

13. Ang pagdami ng mga produktong ibinunga ng Rebolusyong Industriyal ang naging dahilan ng paghahanap pamilihan. Bunga nito ay inangkin nila ang ilang mga bansa gaya ng India at ginamit rito ang divide and rule na pamamaraan. Alin sa mga ito ang naging epekto ng pamamaraang ito:
    a. Pagbagsak ng local na pamahalaan dahil sa kawalan ng suporta
    b. Diskriminasyon ng lahi at pagtrato sa mga Indian na mababang uri ng mamamayan
    c. Pagpapahayg ng mga British ng dominanteng lahi na 'White-race'.
    d. Pagkakahati ng mga mamamayan

14. Naging matagumpay ang mga dayuhan sa paghahati sa mga na-kolonyang bansa sa pamamagitan ng diskriminasyon sa lahi. Alin sa mga ito ang HINDI bahagi ng kampanyang ito ?

a.

b.

c.	d.

15. Ang mga sumusunod ay ilan sa mga imbensyon noong Siyentipikong Rebolusyon. Suriin ang mga larawan. Ano ang naging gamit at bentaheng naibigay nito sa mga Europeo?

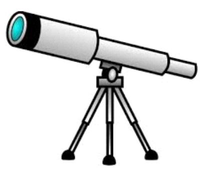		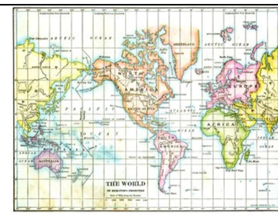	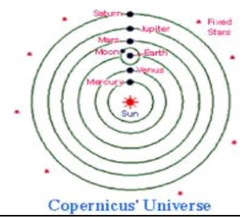

a. Pinaunlad nito ang pangangatawan ng tao.
b. Nakatulong para sa paglalakbay noong eksplorasyon.
c. Ginawa nitong mas tama ang mga hakbang ng matematika
d. Binago nito ang pananaw ng tao sa kanyang sarili.

16. Ang kolonyalismo ay hindi lang nag-resulta sa pangangamkam ng pagbabago sa pananaw ng mga mamayan sa kanilang sarili at sa kanilang bansa bunga ng neo-kolonyal na impluwensya. Halimbawa ay ang pagka-humaling sa imported na produkto, alin sa mga ito ang dahilan ng ganitong kaisipan?

I.

Vibrant American Business In The Philippines

- U.S. business engagement in the Philippines is longstanding, positive and growing, an American firms play a major role in the economy. American products and services are we known and trusted, owing to the close historical partnership between the U.S. and th Philippines.
- The U.S. is the Philippine's largest trading partner. Bilateral two-way merchandise trad amounts to US$12.6 billion. The Philippines ranked as the United States' 30th expo partner and the 34th import partner. Trade with the U.S. contributes 18.4% of tot Philippine export revenue and 15.3% of the Philippines' total import revenues. The U.S remains the largest investment partner in the Philippines, accounting for about one-fourth the country's Foreign Direct Investment (FDI) stock.
- U.S. businesses work across a wide spectrum of sectors and industries, including information technology, financial services, electronics, automotives, consumer products, pharmaceuticals, agriculture, express delivery, books/publishing, educational services, retail, franchising, energy, and call centers. Over 600 U.S. companies operate in the country, including industry leaders like Coca-Cola, Citibank, Procter & Gamble, Hewlett-Packard, Microsoft, Texas Instruments, and McDonalds.

II.

III.	IV.

a. I, dahil sa marami ang negosyong Amerikano sa Pilipinas ito ay nakahiligan ng mga Pilipinong.
b. I at II dahil sa dami ng nagbebenta ng produktong imported at ang pagiging mura nito.
c. II, III dahil ang nakakahalina sa mga Pilipino pagiging mura ng mga produktong ito at ang pagbebenta nito sa pamagitan ng itinuturo sa paaralan.
d. III at IV, dahil ang kaisipang neo-kolonyal ay sistematikong naipapadaloy sa pamamagitan ng edukasyon at media

17. Isang tanyag na quote mula sa panahon ng Enlightenment ay: **"All men are born free, but everywhere they are in chains."** -Jean-Jacques Rousseau . Alin ang angkop na paliwanag nito?
    a. Namulat man ang mga tao sa mga bagong imbensyon sa matematika at agham ito naman ang naging kulungan ng tao
    b. Ang kawalan ng pagkapantay-pantay ay bunga ng kahinaan ng bawat tao.
    c. Ang pag-unlad sa sciences at arts ang nag- corrupt ng birtud at moralidad.
    d. Wala sa mga aytem ang sagot.

18. Ikaw ay naatasang magbigay ng policy proposal sa Deprtment of Trade and Industry upang ma-protektahan ang mga negosyanteng Pilipino. Alin sa mga ito ang gagamitin mong datos upang mapangatwiranan ang iyong proposal?

a.

b.

c.

Top 10 Exporters and Importers in World Merchandise Trade, 2000 (in billion dollars and percentage)

Exporters	Value	Share	Importers	Value	Share
United States	782.4	12.3	United States	1258.0	18.9
Germany	551.6	8.7	Germany	500.1	7.5
Japan	479.3	7.5	Japan	379.5	5.7
France	298.1	4.7	United Kingdom	331.7	5.0
United Kingdom	280.1	4.4	France	305.4	4.6
Canada	277.2	4.4	Canada	249.1	3.7
China	249.2	3.9	Italy	233.3	3.5
Italy	234.6	3.7	China	225.1	3.4
Netherlands	211.7	3.3	Hong Kong	214.2	3.2
Hong Kong	202.4	3.2	Netherlands	197.0	3.0
Total	3566.6	56.1	Total	3893.4	58.5
World	6358.0	100.0	World	6662.0	100.0

*Figures may not add up due to rounding.

d.

Piling Economic Indicators ng Pilipinas Matapos Pumaloob sa WTO

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
GNP Growth Rate (at constant 1985 prices)	4.96	7.24	5.25	0.40	3.66	2.8	4.0	4.47
GDP Growth Rate (at constant 1985 prices)	4.76	5.85	5.19	(0.59)	3.32	4	3.4	4.43
NCR Nominal Non-Agri Minimum Wage	145.00	165.00	185.00	198.00	223.50	250.00	265.00	280.00
Unemployment Rate	8.8	8.3	22.1	10	10	11.2	11.1	13.90
Underemployment Rate	18.6	21.0	8.7	22	22	21.7	17.2	19.6
Foreign Exchange Liabilities (in million $)	39,367	41,875	45,433	47,817	52,210	52,060	52,426	53,874
Purchasing Power of the Peso (Phil-1994)	0.93	0.85	0.80	0.73	0.68	0.63	0.61	0.59
Daily Cost of Living			338.02	372.95	388.71	414.45	430.99	442.81
Inflation Rate (Phil)	8.0	9.1	5.9	9.8	6.6	6.6	4.0	2.6
National Govt Cash Operations (in million P)	11,074	6,256	1,564	(49,981)	(111,658)	(134,212)	(147,023)	(210,741)
Balance of Trade (in million P)	-149,121	-190,839	-250,861	-176,761	30,490	-45,095	-77,705	-86,341
Balance of Payments (in million US $)	631	4,107	-3,363	1,359	-513	-192	-1,308	751

Tinipon ng: Ibon Databank

19. Alin sa mga hakbang na ito ang gagawain mo upang maprotektahan ang kalayaan ng Pilipinas?
    a. Mangampanya laban sa pamahalaan at maglunsad ng rebolusyon
    b. Paigtingin ang pagbabantay sa mga smuggled na produkto.
    c. Maglunsad ng edukasyong magpapatatag sa diwang nasyonalismo.
    d. Pagbabawal sa pagpasok ng mga dayuhang produkto.

PAGTUKLAS

Ang mundo ay nababalot ng kahiwagaan ngunit maari mong malaman ang mga pinagmulan nito sa pagbabalik aral sa mga pangyayari sa nakaraan. Ang mga bansanag nasa Europa ay kinikilaa sa mundo dahil sila ay mayroong matatag na ekonomiya. Paano kaya nangyari ang ganito? Halina't alamin mo ang mga dahilan at sasagutin mo rin ang katanungan kung Paano nito naimpluwensyahan ang pambansang kamalayan.

GAWAIN 1. Picture /Situation Analysis

1. Mga Magsasaka

Si Rajo ay inatasan ng isang Museum Curator na mangalap ng larawan tungkol sa kaganapan nooong 16-17 na siglo para sa gaga naping exhibit. Ang mga larawang ito ang ipinasa niya.
Tatanggapin kaya ng curator ang ang lahat ng larawang ito? Bakit mo ito nasabi?
Alin sa mga larawang ito sa palagay mo ang nagpapakita ng kaganapan noong 14-18 na siglo? Ipaliwanag ang iyong sagot gamit ang Worksheet 1 (Photo-Inference Sheet).

2. Mga American Natives

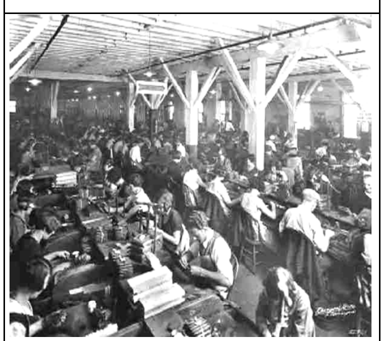
3. Sa Pabrika

4. Kristiyanismo

5. Diyalogo

Map of Conceptual Change

(Facts I can See and Prove)	PAUNANG Hinuha + = **Hinuha**	Matapos ang Aralin **Konklusyon**

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang ipinapahiwatig na pangyayari at pagbabago ng mga larawan?
2. Paano tinanggap ng mga tao ang kaganapang ito?
3. Paano nito naimpluwensyahan ang pambansang kamalayan ?

PAGLINANG/ PAGPAPATIBAY

GAWAIN 2. **Ikwento mo.**

1. Mga Magsasaka	1. Paano naiiba ang mga magsasaka sa larawan kumpara sa magsasaka ng sinaunang panahon? 2. Ano kaya ang nagdulot ng ganitong pagbabago?
2. Mga American Natives	3. Ano ang kaganapang ipinapakita rito? 4. Sino naman ang ang mga taong may sombrero na may hawak ng armas? Bakit nila ito ginawa? 5. Sinu-sino naman ang mga taong may hawak ng sibat at pana? Bakit kaya tila nakahanda ang kanilang armas? Ano ang reaksiyon nila sa mga kaharap na lalaki?

3. Sa Pabrika	6. Ano kaya ang ipinapakita sa larawang ito? 7. Ano sa palagay mo ang pangyayari ang nagbunsod ng kaganapang ito?
4. Kristiyanismo	8. Ano ang kahulugan ng larawang ito? 9. Ano ang pagkakahawig nito sa kaganapan sa Pilipinas? 10. Sino ang nagsagawa ng ganitong hangarin?
5. Diyalogo	11. Ano naman ang ipinapakita rito?

Anong kwento ang maari mong mabuo kapag pinagsama-sama ang apat na larawan?

Ipaliwanag mo nga ito gamit ang blabberize.com

Transition Statement:

Batay sa nakita mo sa mga larawan, nagkaroon ng mga pangyayari noong unang panahon at ito ay posibleng may naging epekto o impluwensya sa mga kalakaran sa kasalukuyan. Upang malaman mo ang ilang mga detalya rito ay simulan mo muna sa pagsturi ng isang timeline sa susunod na gawain.

GAWAIN 3. Ang Nakalipas

Susuriin mo ang isang interactive timeline na nagpapakita ng mga pangyayari sa mga bansang Europeo.

http://www.bbc.co.uk/history/interactive/timelines/british/index_embed.shtml

Ito ang British History Timeline.

Sa pamamagitan ng pag-click ng taon ay makikita ang mga pangyayari sa sa Europa. Matapos mong magbasa ay punan mo ang Worksheet 2: Events-inference sheet.

Taon	Mahalagang Pangyayari	Nabuong hinuha o konklusyon
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Pamprosesong tanong:

1. Anu-ano ang mga pangyayari sa mga bansa sa Europa bago pa dumating ang 1500's?
2. Ano ang mga panibagong kaalaman na nagbunsod sa kanila na maglakbay?
3. Bakit naisip ng mga bansang ito na tumuklas ng ibang lupain?
4. Anu-ano ang mga mahahalagang pangayayari na naganap sa Europa?

5. Paano kaya nagkaroon ng pagbabago at paano tinanggap ng mga tao ang kaganapang ito?
6. Paano nito naimpluwensyahan ang pambansang kamalayan?

Pahayag Pang-transisyon:

Nakita natin ang mga kaganapan sa mga bansang Pransya, Portugal, Espanya, Gran Britanya at Olandya. Alamin naman natin ngayon ang naging proseso ng pagkontrol ng mga Europeo sa mga bansang nasakop nila. Maaring balikan ng mga estudyante ang Hand-out 2 o di kaya ay gawin ang susunod na aktibiti sa internet.

Activity 4: Interactive Map Analysis on Exploration (A, M)

Susuriin mo ang isang web-based interactive map gamit ang Hand-out 3: Ruta ng Paglalayag ng mga Europeo .
Buksan ang mga website na ito para makita ang interactive map:

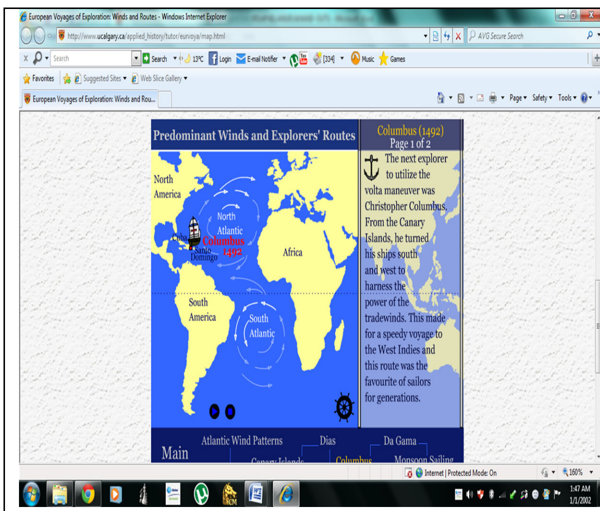	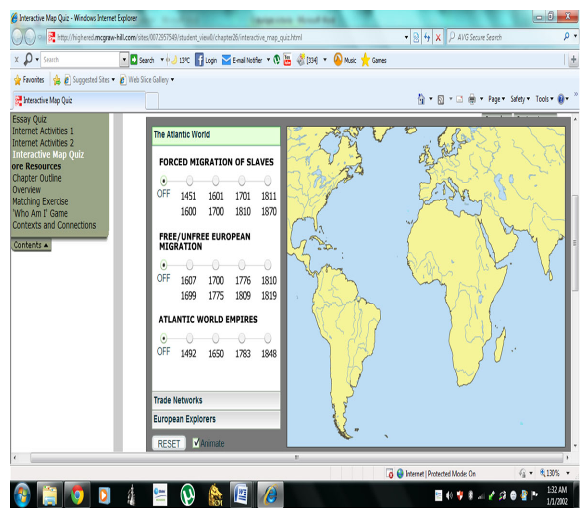
http://www.ucalgary.ca/applied_history/tutor/eurvoya/map.html Mapa mula sa The European Voyages of Exploration	http://highered.mcgraw-hill.com/sites/0072957549/student_view0/chapter26/interactive_map_quiz.html

I-click mo ang mga nakahanay na icon sa kaliwang bahagi upang makita ang ruta ng paglalakbay at ang mga bansang nasakop. Makikita rin sa mapa ang ilang pangyayari matapos ang pagsakop.

Matapos mong masuri ang mapa ay punan mo ang Worksheet 3 Map Analysis sheet at ibahagi ang iyong sagot sa forum.

Map Analysis Worksheet	
Pangalan ng Mapa	
IMPORMASYON TUNGKOL SA MAPA	
Mananakop	Bansang Nasakop
1	
2	
3 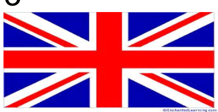	
4 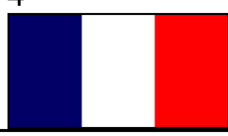	
Ano ang naging resulta ng eksplorasyon sa mga lugar na nasakop?	
Nasusuportahan ba o sinasalungat ng mapang ito ang iyong dating kaalaman tungkol sa pangyayari ? Ipaliwanag ang iyong sagot.	
Anu-anong mga desisyon/konklusyon ang mabubuo mo mula sa mapang ito?	
Anong mga katanungan mo tungkol sa eksplorasyon ang hindi pa nasasagot ng mapang ito?	

Pamprosesong tanong:
Kung kayo ang nasa katayuan ng mga mamamayan ng bansang sinasakop, ano ang magiging reaksiyon mo sa kaganapang ito?

Paano nabago ng mga kaganapan ang kamalayan ng mga tao?

Transisyon:
Nakita natin sa nakaraang gawain ang naging lawak ng teritoryo ng Europa at ang mga bansang nasakop nito at ang mga ito ay nasa kontinente ng Amerika ,Asya at Europa. Ngayon ay tunghayan natin ang naging epekto nito.

GAWAIN 4. Ang Paglalayag.

Upang magkaroon pa ng karagdagang kaalaman tungkol sa naging epekto ng eksplorasyon o paglalayag ay ipa- access sa mga estudyante ang interactive map o di kay ay ibigay ito bilang isang takdang aralin kung magkulang na sa oras.
Website: http://www.pbs.org/opb/conquistadors/timeline/timeline_flash.htm
(Ito ay isang timeline na nagpapakita ng paglaganap ng sakit sa mga kolonya.)

Panuto at mga pang-prosesong tanong:

A. Ituon ang cursor sa Events Timeline at i-drag ito pakanan.
    1. Anu-ano ang mga bansang nasakop?
B. Ituon ang ang cursor sa Disease Timeline at i-drag ito pakanan.
    2. Ano ang napansin mo habang ginagawa ito?
    3. Kung pag-uugnayin mo ang naganap sa Events at Disease timeline, ano ang nabubuo mong konklusyon?
    4. Paano naiimpluwensyahan ng kaganapang ito ang pambansang kamalayan ?

Matapos nilang masuri ang mapa ay ipasagot ang interactive game na ito tungkol sa eksplorasyon.
http://www.studenthandouts.com/Quiz-Batch-1/ES-Age-of-Exploration-and-Colonization-Part-I.html

Upang malaman natin kung nakuha mo ang mahahalagang impormasyon ng aralin ay bibigyan kita pagsubok. Punan mo ang Formative Assesment - Worksheet 4: Concept Map at ito ay Gawain mo sa mindmap.com

Sa pagitan ng mga taong ________ ay naganap ang paglalayag o ________ .

Ito ay pinangungunahan ng mga bansang ________ ________ .

Ang ilan sa mga lugar na kanilang natagpuan at ginawang kolonya ay matatagpuan sa mga kontinente ng: ________ ________ ________

Dahil sa pagyayaring ito ang mga tao na naninirahan sa mga lugar na sinakop ay: ________ at ________

Transition Statement

Mula sa una at ikalawang aktibiti ay nalaman natin ang isang mahalagang kaganapan sa Europa, ang panahon ng eksplorasyon at ang naging resulta nito. Bakit nga kaya naging masigasig ang mga Europeo na maglayag? Ano ang mga salik na nagbunsod sa kanila na gawin ito? Alamin natin ang mga kasagutan sa tanong na ito sa susunod na paksa.

GAWAIN 5. Rebolusyong Siyentipiko

May alam ka ba tungkol sa mahalagang tuklas sa agham? Alam mo ba na ang mga natuklasan sa larangan ng agham ay umani ng puna at batikos noon? Upang malaman mo kung paano ito nangyari ay basahin mo ang artikulong nakuha mula sa blog na ito:

http://history-atyourtips.blogspot.com/2012/04/hello-again-children-let-us-officially.html

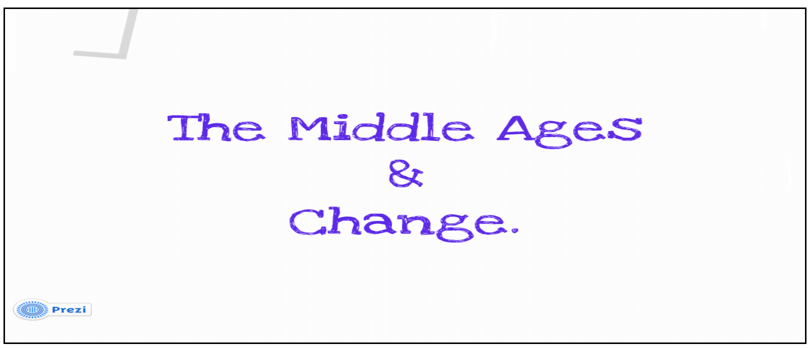

http://scientificrevolutionhistory.wordpress.com/

Tingnan mo naman ang timeline ito at alamin ang mga naimbento sa panahong ito.
http://media.timetoast.com/timelines/what-were-the-inventions-during-the-scientific-revolution

Matapos mo itong basahin ay punan mo ang Worksheet 5: Fish bone Graphic Organizer.

Worksheet 5: Fishbone Graphic organizer

Isulat sa mga buto ang nahihinuha ninyong reaksiyon o pagtanggap ng tao sa REBOLUSYONG SIYENTIPIKO

SANHI

Resulta /Bunga: Sa mamamayan at bansang Europeo

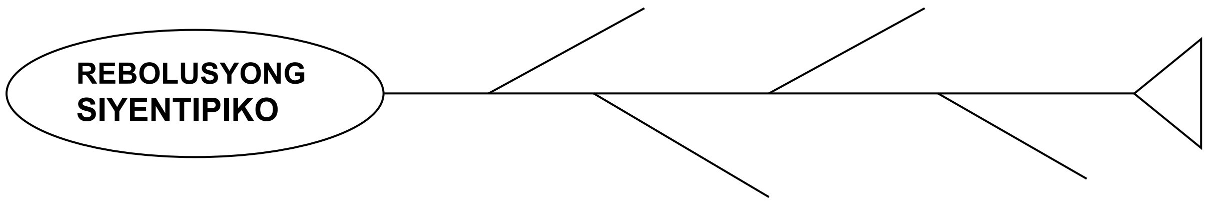

Resulta/Epekto sa Simbahan

Alin sa mga mukhang ito ang naglalarawan ng iyong damdamin tungkol sa paksa? Bakit?

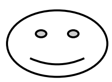

MASAYA

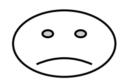

MALUNGKOT

____
____
____
____
____
_____

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang rebolusyong siyentipiko?
2. Anu-ano ang mga naimbento sa reboulsyong siyentipiko?
3. Bakit nagkaroon ng ganitong kaganapan?
4. Sinu-sino ang mga pangunahing personalidad ng kaganapang ito?

Sagutin mo muna ang quiz na ito sa scientific revolution:
http://www.cram.com/flashcards/test/scientific-revolution-quiz-ap-euro-563451

Transition Statement:
Mula sa inyong naibahagi ay nalaman mo na minsan ay nagkakasalungat ang simbahan at agham . Sa susunod na gawain ay ating tuklasin mo kung ano ang mga hakbang na ginawa nila noon upang maisulong ang ilang makabagong ideya.

GAWAIN 6. Si Galileo at ang Simbahan

http://www.history.com/topics/galileo-galilei/videos#beyond-the-big-bang-galileo-galilei
Video tungkol kay Galileo

Pamprosesong tanong:

1. Ano ang ginawa ni Galileo?
2. Bakit ganito ang naging reaksiyon ng mga taong simbahan
3. May mali ba sa ginawa ni Galileo at ilang siyentipiko?
4. Kung ikaw ay isang siyentipiko sa kasalukuyang panahon, itatago mo lang ba ang iyong nalalaman?
5. Paano naka-impluwensiya ang mga teorya ni Copernicus, Galilei ,Kepler,Newton sa mga Europeong manlalakbay?
6. EQ**:** Paano nabago ng kaganapang ito ang kamalayan ng mga tao?

Formative Assessment: Muddiest Point (Worksheet 7).

CLEAR = Nakuha ko! Naintindhan ko ng mabuti ang konsepto. (Sumulat ng tatlong (3) pahayag ng naintindihan.)	BUGGY = Naintindihan ko ang karamihan ngunit may mga ilang bagay na di pa malinaw. (Isulat ang mga bagay di naintindihan.)	MUDDY = Hindi ko naintindihan ang lahat. (Isulat ang mga hindi naintindihan at mga tanong.)
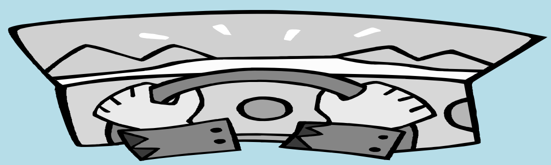		

Transition statement:
Naging masigasig ang mga kilalang siyentipiko sa pagtuklas ng makabagong kaalaman sa agham kahit paman kinukundena sila ng simbahan. Maraming pamamaraan ang pwede mong gawin upang maipahayag ang pagtutol laban sa mga di mabuting gawain, suukan mo nga ito sa susunod na aktibiti

GAWAIN 7. Paggawa ng Liham Pangkumbinse (A, M, T)

Ang aktibiti na ito ay isang paghahanda para sa gagawing Performance Task upang malinang ang kakayanan mong sumulat. Matapos mong sagutin ang mga tanong ay gumawa ka ng isang sulat para sa Pinuno ng simbahan bilang pag-depensa sa mga makabagong tuklas ng siyentipiko. Ito ay dapat maka-kumbinse sa mga Obispo na hayaan o bigyang kalayaan ang mga siyentipiko sa kanilang gawain.

Isulat mo ang iyong depensa sa iyong blog: pwede sa blogger.com o di kaya ay sa wordpress.com. Gamitin Hand-out 6: Rubric ng persuasive Writing bilang gabay sa pagsusulat at pagbibigay ng feedback

RUBRIC sa PERSUASIVE WRITING

PANUTO: Ang gabay na ito ay makakatulong sa iyo sa pagtataya ng iyong persuasive writing assignments. Basahin ang mga pahayag sa ibaba at piliin ang numero mula sa eskala na naglalarawan ng iyong gawain.

1 = Mahina 2 = May Kahinaan 3 = Katamtaman 4 = May Kalakasan 5 = Malakas

1. Ang paksa ay naipapakilala sa isang malinaw at kahali-halinang pamamaraan.
   1 2 3 4 5

2. Naipapahayag ng sulatin ang isang matatag na opinyon na nasusuportahan ng matatalinong rason.
   1 2 3 4 5
3. Naipapakita ang krayterya kung saan nakabase ang opinyon sa pamamagitan ng konkretong ebidensya.
   1 2 3 4 5
4. Nabibigyang pansin ng artikulo ang pananaw ng tagapag-basa.
   1 2 3 4 5
5. Natutugunan nito ang magkakasalungat na mga pananaw at ebidensya.
   1 2 3 4 5
6. Nakapagmumungkahi ng isa o mas marami pang makabagong solusyon sa ipinakitang problema.
   1 2 3 4 5

7. Nagtatapos ang artikulo sa isang pahayag na paglalatag muli ng opinyon na maaring humihimok/makapag-hikayat sa mambababasa na suportahan o aksyunan ang problema.
   1 2 3 4 5
8. Ang mga pagbabantas at gramatika sa naisulat na artikulo ay tama.
   1 2 3 4 5
9. Ang naisulat ay maayos at malinis na naisulat o nai-type.

Karagdagang Komento:
____
____
____

Kabuuang puntos/marka: _____________

Transition Statement

Ang Rebolusyong Siyentipiko ay isang hakbang sa pagsusuri sa mga tradisyon. Dahil rito ay nagkaroon paggamit ng "reasoning" at unit-unti nang namulat ang mga tao sa katotohanan. Tunghayan natin ngayon ang panibagong kaganapan na naging resulta nito, ang Panahon ng Pagkamulat o Enlightenment.

GAWAIN 8. Web Map Analysis on Enlightenment (A, M) .

Upang magkaroon ng impormasyon ang mga estudyante sa paksa ay ipasuri ang Hand-out 7: Web Map on Enlightenment. Matapos masuri ang Hand-out 7 ay magkakaroon ng Think-Pair – Share tungkol sa mga pamprosesong katanungan sa ibaba:

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang ipinapakita ng web map tungkol sa enlightenment?
2. Sinu-sino ang mga taong kabahagi ng panahong ito?
3. Batay rito ano ang naging resulta ng enlightenment o panahon ng pagkamulat?
4. Anong mga bansa ang naglunsad ng rebolusyon at digmaan?

Formative Assessment: Enlightenment **ACROSTICS**
Alamin nating ngayon kung gaano na ang nalalaman mo sa Enlightenment. Buuin mo ang ACROSTICS gamit ang Worksheet at bigyang kahulugan mo ang bawat letra ng salitang enlightenment ayon sa iyong naintindihan.

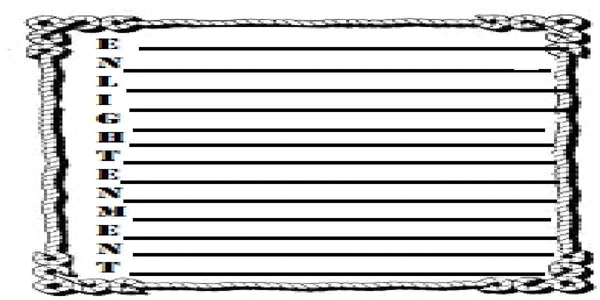

Gawain 8: Demokrasya at ang Panahon ng Pagkamulat
Basahin mo ang artikulong ito tungkol sa enlightenment.
http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/growth_of_democratic/
Artikulo na ipinapaliwanag ang "The Growth of Democratic Tradition: Sa Panahon ng Enlightenment

http://faculty.unlv.edu/kirschen/handouts/Enlightenment.html
Ipinapaliwanag rito ang katangian ng Enlightenment

Pamprosesong tanong:

1. Ano ang dahilan ng pagkakaroon ng pagkamulat?
2. Anong mga katangian meron ang pangyayaring ito?

Transition Statement: Mapapansin mo na sa bawat pangyayari ay may mga taong nagpapasimuno. Kilalanin natin ang ilan sa mga pilosopo na naging tanyag sa Panahon ng Pagkamulat at ang naging impluwensya nito.

Punan mo ngayon ang worksheet sa ibaba ng mga pilosopiya at paniniwala ng pangunahing personalidad sa panahon ng pagkamulat. Pwede mong gamitin ang website na ito at humanap ka pa ng iba pang resources.

http://www.biographyonline.net/people/famous/enlightenment.html
Mga pilosopiya at paniniwala ng pangunahing personalidad sa panahon ng pagkamulat.

Pilosopo	Nasyonalidad o bansang pinanggalingan	Paniniwala, pilosopiya	Pananaw ko rito
1. John Locke			
2. Jean-Jacques Rousseau			
3. Baron de Montesquieu			

4.John Stuart Mill			
5. Mary Wolstonecraft			

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang kalimitang nilalaman ng mga pahayag ng pilosopo?
2. Paano nila sinasagot ang mga problema o isyu na may kaugnayan sa relihiyon, pulitika, at ekonomiya?
3. Kung ikaw ay nasa ganitong mapanupil na kalagayan, ano ang magiging laman ng iyong akda/sulatin?
4. EQ**:** Paano nito nabago o naimpluwensyahan ang kamalayan ng mga tao noon?

T-Chart. Pumili ng dalawang philosophers at ikumpara sila sa isa't-isa.

	Pagkakapareho	**Pagkakaiba**
Philosopher #1		
Philosopher #2		

Pamprosesong tanong:
1. Paano nagkakapareho at nagkakaiba ang mga pilosopo?
2. Ano ang mga dahilan ng ganitong kaisipan?

Pagsasanay: Pagtatapat-tapat Matching

Itugma ang mga larawan ng mga Political Thinker sa kanilang mga ideya at paniniwala sa ibaba. Maaring mas marami kaysa isa ang sagot sa bawat ideya.

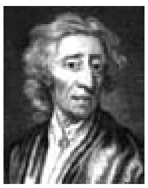

John Locke

Mary Wolstonecraft

Montesquieu

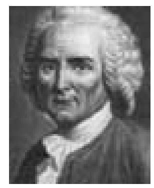

Jean Jacques Rousseau

John Stuart Mill

Idea	Thinker
1. Natural rights	
2. Women's rights	
3. Self-protection can be a defense for interfering with an others personal freedoms	
4. Considered an opponent of the Enlightenment's emphasis on reason	
5. Citizens should rebel against unjust governments	
6. Advocated freedom of opinion without censorship	
7. Government is a contract between the ruler and citizens	
8. Marriage was particularly unfair to women	
9. Three part government -- Legislative, executive, and judicial	
10. Advocated equal education for women and men	

Pagsasanay
http://www.funtrivia.com/playquiz/quiz2435561be2be8.html
Enlightenment quiz

Transition Statement:
Ang mga sulatin o aklat ng mga pilosopong natalakay ay umani ng puna at panunuligsa dahil bumabanga ito sa tradisyonal na paniniwala ng simbahan at humamahamon sa kapangyarihan ng kasalukuyang pamunuan. Gayunpaman ay ipinagpatuloy pa rin ito ng mga pilosopo dahil sa nais nila ng pagbabago. Alamin

mo sa susunod na aralin ang pamamaraang ginagamit ng mga tao sa kasalukuyan bilang pagpapahayg ng ideya, opinion o reaksiyon.

Formative Assessment: Drop Box
Maghanda ng dalawang kapirasong papel, sa isang papel ay isusulat nila ang kanilang katanungan o mga paksang hindi pa lubusang naintindihan at sa isa pa ay ang kanilang natutunan. Bubunot ng ilang papel sa mga kahong ito at ibabahagi sa klase o ipost sa forum. Hindi kinakailangang ang guro ang sumagot sa lahat ng mga katanungan pwede rin ang mga estudyante kung sila ay may ideya rito.

GAWAIN 9. Enligtenment at Rebolusyong Siyentipiko

Pag-aralan mo ang timeline na ito tungkol sa Rebolusyong siyentipiko
http://www.education.com/study-help/article/european-history-scientific-revolution-timeline/

Ang Scientific Revolution at Enlightenment
http://www.regentsprep.org/Regents/global/themes/change/sci.cfm

Pamprosesong tanong:
Ano ang kaugnayan ng scientific revolution sa enlightenment?

GAWAIN 10. "Paradigm Shift" Data Analysis

Basahi ang mga artikulong ito at punan ng tamang salita ang Worksheet 11: Noon at Ngayon. Sa hugis diamond ang kanilang pag-iisip bago ang Scientific Revolution at Age of Enlightenment at sa hugis bilog ay ang pagbabago dahil sa impluwensya ng Scientific Revolution at Age of Enlightenment.

Unang Grupo
http://tongkeh-joseph-fowale.suite101.com/enlightenment-and-the-plight-of-women-a204035 Artikulo tungkol sa estado ng kababaihan bago ang enlightenment.

1. Ano ang pag-trato sa mga kabababaihan sa panahong ito?
2. Paano ito ito nakahadlang sa mga pagbabago sa kanilang kamalayan?
3. Paano tinanggap ng mga kababaihan ang ganitong kaisipan?

Pangalawang Grupo
http://esl.fis.edu/learners/support/hum/text/wh542.htm
Mga Pangyayari bago ang Enlightenment

2. Paano pinamamhalaan ng monarkiya ang kanyang kaharian?
3. Ano ang naging sitwasyon ng mga magsasaka sa pamamahala ng mga hari at reyna?
4. Paano ang pangyayaring ito naging daan upan tangapin nila ang mga bagong kaisipang dala ng age of enlightenment?

Ikatlong Grupo
http://www.tomorrowsworld.org/magazines/2002/jan-feb/the-reformation-and-religious-deception
(Naglalaman ito ng artikulo tungkol sa kapangyarihan ng simbahan noong 1400)

Pamprosesong tanong:

- Gaano kalawak ang kapangyarihan ng simbahan sa panahong ito?
- Paano nito pinaghahawakan ang pag-iisip ng tao?
- Ano ang mga salik na nagresulta sa unti-unting pagbaba ng pagtingin ng tao sa simbahan?
- Sa palagay nyo, paano nakatulong ang mga pangyayaring ito sa pagtanggap ng mga tao sa kaisipan ng scientific revolution at enlightenment?

GAWAIN 11.

Noon at Ngayon. Sa hugis diamond ang kanilang pag-iisip bago ang Scientific Revolution at Age of Enlightenment at sa hugis bilog ay ang pagbabago dahil sa impluwensya ng Scientific Revolution at Age of Enlightenment

Kalikasan

1. Kapag may natural na kalamidad gaya ng paglindol.

Simbahan

2. Paniniwala sa kapangyarihan ng mga taong simbahan.

Pamahalaan

3. Kapangyarihan ng pinuno

Transition Statement:
Sa nakaraang aktibiti ay nalaman natin na nagkaroon ng pagbabago sa kamalayan ng mga tao, dulot ng ilang mga pangyayari.

Pagsasanay:
http://www.quia.com/quiz/3446987.html?AP_rand=1460234531
Quiz tungkol sa scientific revolution at enlightenment

Transition Statement:
Ang Eksplorasyon, Rebolusyong siyentipiko at Panahong ng Pagkamulat ay unti-unti ng nakapagpabago sa kamalayan ng mga tao. Isa pang panibagong yugto ng kasaysayan ay ang pag babago sa aspeto ng ekonomiya. Alamin natin sa susunod na aralin kung paano ito nangyari.

GAWAIN 12. Sanhi at Bunga ng Rebolusyong Industriyal

Pagsusuri ng Tula (A,M)
Bilang pagsisimula sa pagpapakilala ng paksa ay magkakaroon ng sabayang pagbigkas ang mga mag-aaral at pagsusuri ng tula ni William Wordsworth (1806) na pinamagatang "The World is Too Much With Us" sa website na ito:

Pamprosesong tanong:
1. Anong damdamin ang ipinapahayag ni William Wordsworth sa tula?
2. Anong mga salita ang nagpapahayag ng masidhing damdamin nya?
3. Sa palagay mo ang nangyayari sa panahong ito?
4. Bakit niya sinasabing mas nanaisin pa niyang maging pagano kaysa makita at marinig ang gagawin ni Proteus at Triton?

Transition Statement:
Ang tula ni William Woodsworth ay isang reaksiyon sa nagaganap na Rebolusyong Industriyal na balot ng pagpapahalaga sa komersiyalisasyon at materyalistikong hakbang sa pag-unlad. Alamin natin sa susunod na aktibiti kung anong pangyayari ang tinutukoy ng tula.

GAWAIN 13. Pagsusuri ng Editoryal (A, M,T)

Isa sa mga epektibong pamamaraan ng pagkuha ng suporta tungo sa isang hangarin ay ang pagsususulat sa porma ng isang editoryal. Babasahin ng mga estudyante ang editorial na nasa Hand-out 9 at susuriin ang nilalaman nito gamit ang Article Review Sheet (Worksheet. 12). Inaasahan na matutunan nila ang pamamaraan ng pagsusulat ng editorial bilang paghahanda sa gagawing Performance Task.

Pagsasanay:
http://www.schoolhistory.co.uk/lessons/industrialrevolution/industrialsummary.htm
Practice quiz sa rebolusyong industriyal

PAGPAPALALIM

Matapos mong malaman ang tungkol sa rebolusyong siyentipiko, enlightenment at rebolsuyong industriyal ay tutungo tayo ngayon sa naging epekto ng mga kaganapanang ito sa pagdating ng 18-1900.

GAWAIN 14. Paglalarawan ng Rebolusyong Industriyal (M)

Teksto 3

http://history-world.org/Industrial%20Intro.htm Naglalaman ang website na ito ng mga pangyayari sa Rebolusyong Industriyal at ang mga naimbentong kagamitan.
Gumawa ka ng pagsasalarawan rito gamit ang isang photo editor na software gaya ng befunky.com o pinterest.com

Pamprosesong Tanong:
1. Anong mga bagay na naimbento sa panahong ito?
2. Paano nito naapektuhan ang ekonomiya ng mga bansa? Ang kabuhayan ng mga tao?
3. Anong bansa naman bunga ng rebolusyong industriyal ang nanguna sa pag-unlad ng ekonomiya? (Ilista ito sa worksheet: Mga Bansa na nasa ibaba.)
4. Ano ang impluwensya ng mga pangyayaring ito sa mga pandaigdigang kaganapan simula noong ika-16 na siglo?

Napupuna mo ba na pamilyar ang mga bansang nanguna sa rebolusyong industriyal? Saan mo ito unang nakita? Kilalanin natin silang muli sa gawaing ito.

Worksheet: Mga Bansa

Pag-ugnay ugnayin ang mga mahahalagang impormasyon mula sa mga website na ito.

http://www.worldology.com/Europe/enlightenment_lg.htm	http://www.slideshare.net/jaredram55/panahon-ng-pagtuklas
Mga Bansa sa Age of Enlightenment:	Bansang nanguna sa rebolusyong siyentipiko:

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang napansin mo sa mga datos na nakalap?
2. Ano kaya ang nagging impluwensya ng mga kaganapan sa panahon ng enlightenment, siyentipiko sa mga bansa?

Transisyon:

Kung papansinin mo ay parehong mga bansa ang nanguna sa siyentipikong rebolusyon at ito rin ang mga bansa na yumakap sa rebolusyong industriyal. Malaking impuwensya sa kanilang kamalayan ang pagkakaroon ng panibagong perspektibo tungkol sa daigdig at mga kakayahan ng tao.

Dahil nga sa mga panibagong kagamitan na naimbento ay nagkaroon ng mga oportunidad ang mga Europeo na maglakbay. At makikita mo sa mapang ito ang ilang bansang nanguna sa pagtuklas.

https://actforamerica.files.wordpress.com/2012/08/exploremap.gif

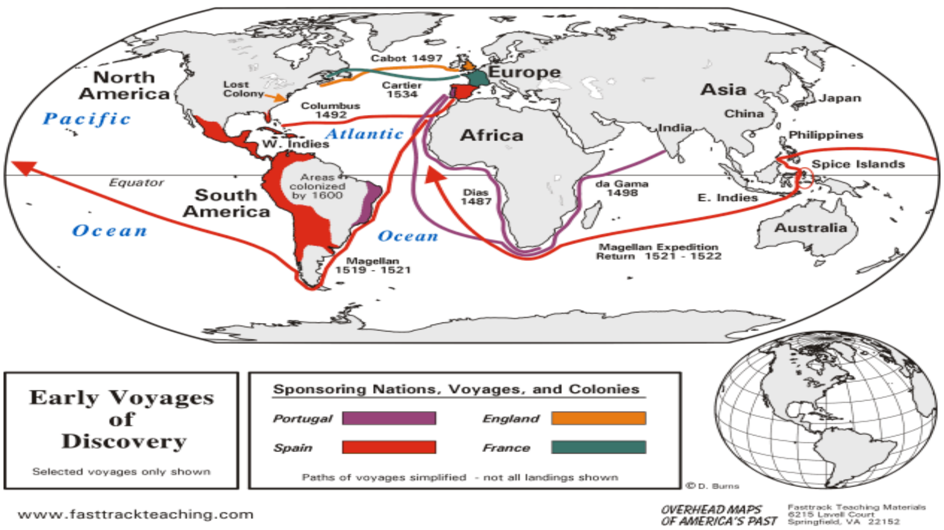

Ngayon naman ay suriin mo ang ilang mga website kung ano ang naging impluwensya ng mga pagtuklas na ito sa iba pang pangayayari sa daigdig.

Worksheet: Mga Bansa2

http://www.regentsprep.org/Regents/global/themes/movement/ind.cfm Kaganapan sa panahon ng rebousyong Industriyal	http://www.roundvalleyschools.org/pages/uploaded_files/Colonization%20Timeline.pdf Lista ng mga bansa na nanguna sa kolonya. http://www.timetoast.com/timelines/european-exploration-timeline-1450-1600 Timeline ng mga pangyayari sa Europa.
Bansang nanguna sa rebolusyong industriyal:	Bansang Nanguna sa Eksporasyon at Kolonyalismo

1. Anong mga bansa ang nanguna sa reblousyong industriyal?
2. Ano sa palagay mo ang nagbunsod sa mga bansang industriyal upang makilahok sa pagtuklas at pag-kolonya ng mga lupain?

Pagbuo ng Konlusyon: Ang mga bansang Industriyal at Kolonyalista. Gamitin ang burger graphic organizer sa pagbuo ng konklusyon.

Transisyon:
Batay sa inyong ginawang pagsusuri, Ang mga pangyayaring ito ay bunga ng sobrang produksyon sa mga bansang industriyal na nangangailangan ng panibagong palengke o pamilihan. Dahil na rin sa paglawak ng mga industriya, nagngailangan na ito ng mga rekurso na kailangan sa pagbuo ng produkto at ito ay makukuha lamang sa ibang bansa sa pamamagitan ng kolonyalismo.

Pero alam mo ba na ang kolonisasyon ay hindi basta na lng naganap? Ito ay idinaaan muna sa isang proseso ng pagkokondisyon ng kamalayan ng mga tao upang matanggap ang pangangailan ng pag-angkin ng lupa.

Bunsod nito ay naging "responsibilidad " ng mga industriyalisadong bansa na "imulat" ang mga bansang hindi industriyal at sa kaso ng Pilipinas ito ay naganap dahil sa tinatawag na "Makataong Asimilasyon o Benevolent Assimilation ng mga Amerikano.

GAWAIN 15. Pagtataya sa Epekto ng Rebolusyong Industriyal

Editoryal sa panahon ng Rebolusyong Industrial
http://www.loc.gov/rr/hispanic/1898/twain.html

Suriin ang babasahing ito na mula sa Library of Congress tungkol sa ginawa ng US sa pag-atake sa Pilipinas.

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang damadamin ng may-akda sa nagaganap na pananalakay ng US sa Pilipinas?
2. Bakit ganito ang kanyang mga pahayag?
3. Ano ang ginamit ng US na rason sa pagpasok sa mga bansa?
4. Ano ang iyong damdamin ngayon tungkol sa kolonisasyon?

Sang-ayon	Di sang-ayon

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang iyong naging desisyon?
2. Ano ang naka-impluwensya sa iyo?
3. Anong mga salita ang ginamit ng may-akda ang nakapukaw sa iyong damdamin?

Pagsusuri ng Formative Assessment:
Mula sa ipikitang pangyayari sa Rebolusyong Industriyal sa website na ito http://history-world.org/Industrial%20Intro.htm ay gagawa ang mga mag-aaral ng PLUS-MINUS CHART gamit ang Worksheet 14: Plus Minus Chart.
Sa kahon may simbolong plus (**+**) ay isusulat ang positibo at sa simbolong minus (**–)**ang negatibo na resulta ng rebolusyong indsutriyal.

Transisyon:
Kumalat sa iba't-ibang bahagi ng Kanlurang Europa ang ,North America ang Rebolusyong Industriyal. Sumunod sa Gran Britanya ang Pransya,Estados Unidos,Belhika, at mga Kanluran bahaging Alemanya. Isang pagpapatunay na iilan lamang ang nakinabang sa Rebolusyong Industriyal.

http://www.teachersfirst.com/lessons/inventor2/lesson.cfm
Interactive na pagkalap ng impormasyon tungkol sa mga imbensyon sa Rebolusyong industriyal

GAWAIN 16. Practice News Editorial Article Writing

Magpagawa sa mga estudyante ng isang artikulong editorial, maaring balikan ng mga estudyante ang natutunan nila sa activity na ibinigay sa Activity 6 at Activity 11. Matapos ang pagsusulat gamit ang Worksheet 15: News Article Template Template ay magkakaroon ng peer review sa ginawang artikulo bilang feedbacking system. Gamitin bilang gabay ang Hand-out 12: Checklist for News Article sa peer review.

Transition Statement:
Ang kontinente ng Aprika ay isa sa mga pinag-aagawan noon ng mga Europeong mananakop, ano na kaya ang naging sitwasyon nito matapos ang ilang kaganapan?

Upang malaman ang naging reaksiyon o pagtanggap ng mga Aprikano sa pananakop ng mga Europeo ay ipapanood ang video o ipabasa ang website na ito http://www.emayzine.com/index.php/history-104/history-104-week-6/182-africa-1830-

1990?highlight=YTozOntpOjA7czo2OiJhZnJpY2EiO2k6MTtpOjE4MzA7aToyO3M6MTE6ImFmcmljYSAxODMwIjt9

GAWAIN 17. **Video Clip Viewing. Ikalawang Yugto ng Imperyalismo**

Alamin natin ang naging resulta ng imperialismo sa iba't ibang kontinente.
I-play ang video na pinamagatang European Imperialism in Africa,ipinapakita sa video ang naging epekto ng imperyalismo sa mga Aprikano .

Pamprosesong tanong:

1. Bakit pinag-aagawan ang Aprika?
2. Paano nila nasakop ang Aprika? Ano ang mga ginawa nilang pamamaraan?
3. Ano ang nangyari sa mga Aprikano ng sila'y masakop ng mga bansang Europeo?
4. Ano ang mga kasalukuyang isyu sa Aprika na naging resulta ng pananakop?
5. Ganito rin kaya ang kalagayan ng mga iba pang bansang nasakop? Bakit?
6. Sino si Joseph Conrad? Bakit niya isinulat ang "Dark Side of Imperialism?' Paano nakatulong ang naisulat ni Conrad sa kalagayan ng Aprika?
7. Ano sa palagay mo ang mga salik na makakatulong sa pagpukaw ng kamalayan upang magkaroon ng pagbabago?
8. Paano nagkaroon ng pagbabago at paano tinanggap ng mga tao ang kaganapan kaugnay sa agham, pulitika at ekonomiya?

Upang matasa ang kaalaman ng mga bata at ang pagpapahalaga sa paksa ay ipasagot ang Mirror-Assessment Activity sa hand-out 13.

Transition Statement:

Nalaman natin na may mga pagsusumikap ang mga Aprikano at maging ilang mga Europeo na labanan ang pagkontol ng manakop ngunit sila ay may kahinaan at tuluyang nagapi. Maliban pa rito ay mayoon pang iban mga salik.

GAWAIN 18. **Case Study Research (A, M, T)**

Sa gagawing Case Study ay aalamin ng mga mag-aaral ang naging relasyon o ugnayan ng mga mananakop sa kanilang kolonya at ang naging reaksiyon nito. Ang gagawing Case Study ay gagamitin ng mga estudyante sa paghahanda sa gagawing Performance Task. Matapos ang pagsasaliksik ay isusulat ng mga grupo sa Worksheet 16 na History Frame ang nakalap na impormasyon at ibabahagi ito gagawing pag-uulat.

Pagkatapos ng ulat ng mga grupo, talakayin ang mga sumusunod:

1. Paano tumugon ang mga bansang kolonya sa kontinente ng Aprika, Asya at Amerika sa mga mananakop?
2. Sa anong paraaan nagkakatulad/nagkakaiba ang pagtugon ng mga ito?
3. Anong mga pangyayari o kaganapan sa 16-17 siglo ang naka impluwensya sa ganito nilang pagtugon?

EQ:

Pumili ka sa mga website na ito na maaring mong magamit sa pananaliksik:

Benevolent assimilation to Phil.
http://www.msc.edu.ph/centennial/benevolent.html
http://india_resource.tripod.com/colonial.html Epekto ng British rule sa India
http://www.sandiegohistory.org/journal/78winter/impact.htm
Impact of Colonization on the Native California Societies
http://www.newzealand.com/int/article/colonisation/ Epekto ng Colonization sa New Zealand
http://www.digitalhistory.uh.edu/database/article_display.cfm?HHID=668
European Colonization North of Mexico
http://www.seasite.niu.edu/crossroads/ty/COLONIALISM_%20IN_SE%20ASIA.htm Kolonyalismo at Nasyo nalismo sa SOUTHEAST ASIA
http://www.globalissues.org/article/84/conflicts-in-africa-introduction
Epekto ng kolonyalismo sa Aprika

Formative Assessment: THE BINOCULARS
Ang Binoculars sa Worksheet 17 ay isang formative assessment na humihimok sa mga estudyante na pag-isipan ang mga bagay na sa unang tingin ay hindi mahalaga sa kanila. Sa gagawing Binoculars assessment ay hahamonunin ang mga bata na bigyang pansin ang akala nila ay hindi konektadong issue na naka impluwensya sa kanila .

Transisyon: Nakita natin ang naging epekto/impluwensya ng na pananakop sa mga bansang kolonya ang naging tugon nila rito. Ngayon ay alamin natin kung paano nila ito nalagpasan o kung paano sila nagpatuloy kahit pa man may mga hadlang.
Paglalarawan ng Rebolusyong Industriyal (M)

GAWAIN 19. **Hawak sa leeg**

Alam mo ba na kalunos-lunos ang sinapit ng mga Aprikano noong sila ay napasakamay ng mga mananakop? Suriin mo ang mga larawang ito:

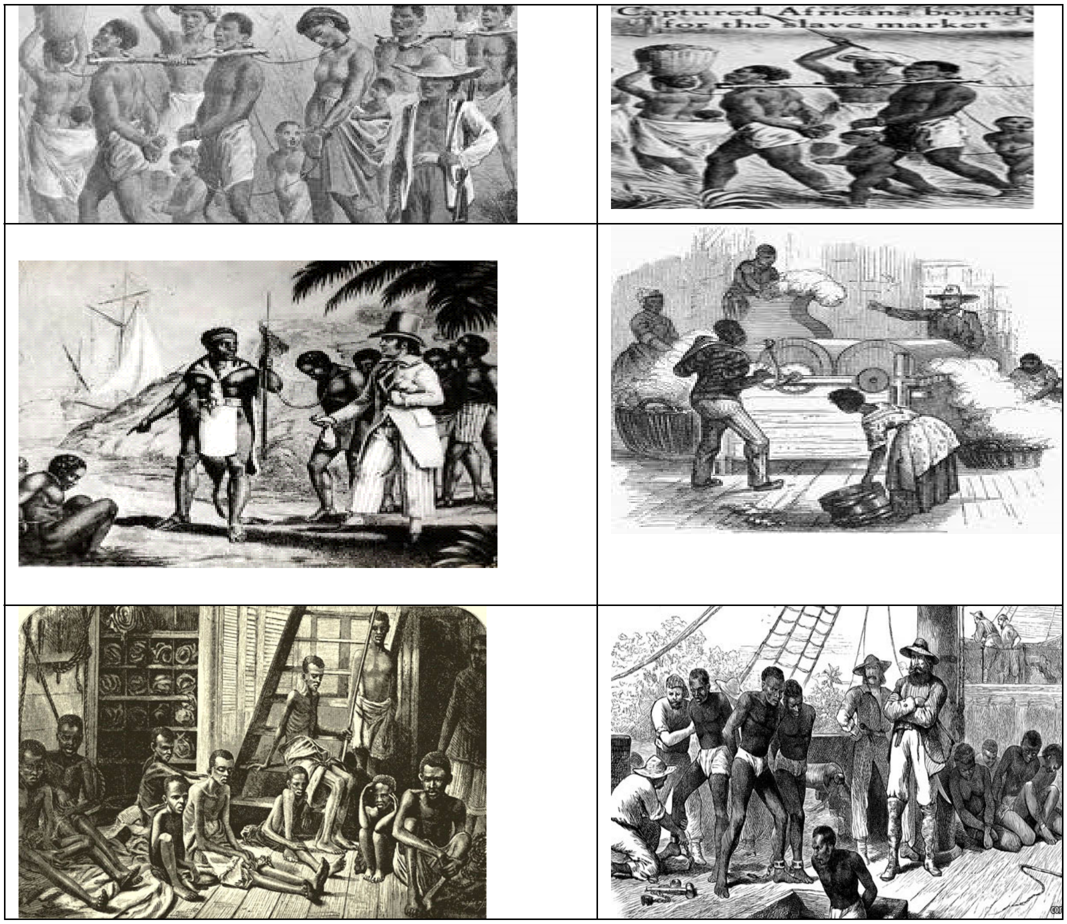

Marami sa mga Aprikano ang nagnais lumaya ngunit sa kabila ng ganitong sitwasyon ay tila nanatili sila sa ganitong estado at kung may pagbabago man sa kanilang pamumuhay ay bahagya lamang. Ano kaya ang mga dahilan nito?

Pamprosesong tanong:
1. Malaya nga ba ang aprika?
2. Bakit tila nakasandig pa rin ito sa ibang mga bansa?
3. Paano nga ba lalaya ang isang bansa?

Transition statement:
Ang isang bansang malaya ay posibleng hindi pala tunay na malaya dahil sa mga istruktura sa lipunan at pandaigdigang kalakaran na itinutulak ito upang manatiling nakasandig sa ibang bansa

GAWAIN 20. Current Problem Analysis (T)

Upang masuri ang kasalukuyang sitwasyon ng mga dating bansang kolonya ng Europa at Amerika ay papuntahin ang mga estudyante sa silid-aklatan upang

magsaliksik sa mga peryodiko, journal at magazine o di kaya ay ipasuri ang mga larawan na ito:

http://nusp.org/wp-content/uploads/2014/06/12.jpg Larawan ng bandila.
http://rightwayssuccess.blogspot.com/2014/04/obama-beefs-philippines-military-pact.html Isang editorial cartoon tungkol sa US Pres. Obama at ni Pangulong Noynoy

Nitong June 12,1898 ay nadeklara ang kalayaan ng Pilipinas laban sa mananakop na Espanyol at simula noon ay palagi na natin itong ipinagdiriwang. Pero bakit may ganitong imahe na lumalabas tungkol sa kasarinlan ng Pilipinas?

1. Ano ang ipinapakita sa mga larawan?	
2. Bakit kaya ganito ang lumalabas na pananaw ng ibang tao tungkol sa kalayaan ng Pipinas?	

Maraming lumalabas na ganitong pananaw tungkol sa kalayaan. Unawain mo pa ito sa pagbasa ng mga artikulong ito:

http://nusp.org/happy-dependence-day/ Artikulo tungkol sa dependence ng Pilipinas	http://rightwayssuccess.blogspot.com/2014/04/obama-beefs-philippines-military-pact.html Ang US sa isyu ng agawan ng pulo sa Tsina
1. Ano ang kosepto ng kalayaan ng manunulat?	1. Sa pag-desisyon tungkol sa sigalot laban sa Tsina, ano ang naging tugon ng Pilipinas?
2. Bakit daw hindi pa tayo tunay na malaya sa Amerika?	2. Ano ang naging basehan ng desisyon ng Pangulo ng Pilipinas?

Matapos malaman ang mga isyu o problemang kanilang hinaharap sa kasalukuyan ay gagawa sila ng proposal sa pag-resolba nito gamit ang Worksheet 18: Problem Solution Sheet (M,T)

Ibabahagi ng mga estudyante sa isang Jigsaw group sharing (A,M) ang kanilang nabuong proposal. Sa isang Jigzaw group, may tinatawag na “home group “at “expert group”. Bibigyan ang “expert” na grupo ng iba’t-ibang paksa. Pagkatapos nila itong mapag-usapang mabuti ay babalik sila sa kanilang “home group” upang ibahagi ang kanilang natutunan at para nilang binubuo ang isang “puzzle”.

Pamprosesong tanong:
1. Ano ang kasalukuyang sitwasyon ng mga bansang kolonya?
2. Anong mga isyu ang hinaharap nila sakasalukuyan?
3. Paano kaya nila ito masosolusyunan?
4. Ano naman ang maari mong mai-suggest na solusyon rito?

Transisyon:
Ang karamihan sa mga bansang Aprikano na dating kolonya ay nahihirapan paring makabangon sa kasalukuyan dahil sa mga samu’t-saring isyung kanilang kinakaharap. Ngunit hindi lang pala ang Aprika maging ang ating bansa ay may ganito paring isyu bunga ng ilang daang taong pangongolonya. Paano nga ba mapupukaw ang kamalayan ng mga tao sa mga isyu ng bayan? Tingnan natin sa susunod na aktibiti.

GAWAIN 21. Practice Editorial Writing: (I)

Bilang paghahanda sa gagawing Performance Task ay Ibigay sa mga estudyante ang pagsasanay na ito. Sabihin sa kanila na magbibigay ka ng isang sitwasyon.

Ang may-ari ng isang Herbal Wellnes Shop ay nangangailangan ng promotion leaflet para sa gaganaping product launching. Ikaw bilang marketing officer ay naatasang gumawa ng promotion leaflet. Ang iyong gagawing leaflet na isusulat sa Worksheet 19, ay dapat naglalaman ng 5 kabutihang dulot ng paggamit ng mga herbal products at nasusuportahan ito ng 5 impormasyon at datos. Ang leaflet ay huhusgahan ayonpa rin sa Hand-out 12: Peer review na ginamit kanina sa Activity 11.

Formative Assessment: EXIT Ticket
Upang matasa ang pagkaunawa ng mga estudyante ay ibigay ang sagutan mo ang exit ticket.

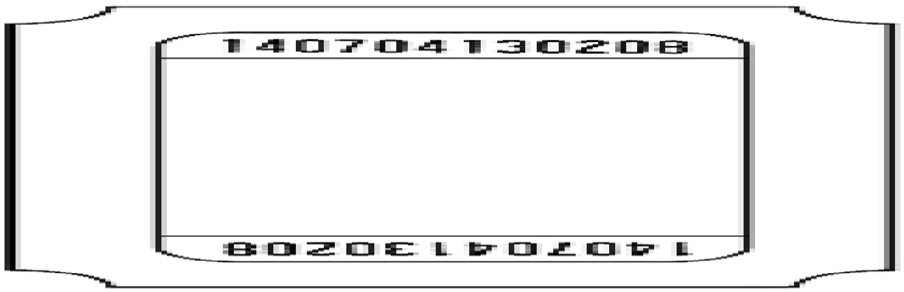

Transisyon: Matapos ang masusing pag-aaral tungkol sa mga kaganapan mula 1400-1800 ay handa na tayo sa paggawa ng isang buod.

GAWAIN 22. Concept Map Making (T)

Bilang paglalahat gagawa ang mga estudyante ng concept map ukol sa relasyon ng konsepto ng at ideyang nakapaloob sa Paglawak ng Kapangyarihan ng Europa, Yugto ng Imperyalismo at Kolonisasyon, Sanhi at bunga ng Rebolusyong Siyentipiko, Enlightenment Pampulitika, Panlipunan at Industriyal, Ikalawang Yugto ng Imperyalismo at Kolonisasyon ,Ugnayan ng Kolonyalista/Imperyalista sa Kolonya at ang naging reaksyon at bunga ng kolonyalismo /imperyalismo sa bansa at mamamayang nasakop. Gamitin ang Worksheet 20 sa pagbuo ng concept map.

Transisyon: Upang mailapat sa realidad o kasalukuyang sitwasyon ang natutunan ay magkakron ng performance task na pagsusulat ng Artikulong Editoryal.

GAWAIN 23. Editorial Writing Performance Task

Susulat ang mga mag-aaral ng isang artikulong editorial gamit ang Worksheet 21 batay sa sitwasyon sa ibaba.

Ang mga balitang nailalathala sa kasalukuyan ay kalimitang tungkol sa mga isyu at suliranin ng bansa . Upang magkaron ng konstruktibong pananaw sa kalakaran ng bansa ang PIA o Philippine Information Agency sa okasyon ng anibersaryo ng pagkakatatag nito ay naglunsad ng isang pambansang kompetisyon sa paglalathala ng mga artikulo na makapanghihikayat upang malinang ang kaisipan ng sambayanan tungo sa pagbabago. Ikaw bilang editor ng lokal na pahayagan ay naatasan ng iyong Publications Head na maghanda para rito. Ang editoryal ay huhusgahan ayon sa sumusunod na pamantayan: Kalidad ng nilalaman, organisasyon ng artikulo at ang paglalathala nito ng konsepto ng pakikipag-

ugnayan at sama-samang pagkilos. Tingnan ang rubric sa Hand-out 13 upang maging gabay para sa gagawing performance task.

KRAYTERIA	PAGPAPALIWANAG SA KONSEPTO NG PAKIKIPAG-UGNAYAN AT SAMA-SAMANG PAGKILOS 25 PUNTOS	KALIDAD NG IMPORMASYON 15 PUNTOS	ORGANISASYON 10 PUNTOS
NAPAKAHUSAY 4	Malinaw na naipahayag sa artikulo ang pang-unawa sa konsepto ng pakikipag-ugnayan at sama-samang pagkilos. Kinakikitaan ito ng kritikal at malalim na pagsusuri sapagkat ito ay naglalaman ng usapin o isyu na pupukaw sa kamalayan tungo sa transpormasyon.	Ang mga opinyon ay matalinong nasusuportahan ng mga rason, kaukulang datos at makabuluhang karikatura. Ang inilalahad na mga mungkahi at tugon sa tampok na isyu ay makabago, sapat at makatotohanan. Naipapahayag rin sa mga sanasay ang mga epektibo, konkreto at impluwensyal na hakbang at kaparaanan na nakaugnay sa sitwasyon ng mambabasa.	Ang artikulo ay nagsisimula sa isang nakakatawag-pansin na pangungusap. Ang editorial ay may mga sanaysay na nagpapaliwanag ng opinyon at ito ay maiiksi, ngunit malaman, magkakaugnay at may maayos na daloy. Nagtatapos ito sa isang sanaysay na naglalaman ng angkop at matunog na rekomendasyon.
MAHUSAY 3	Naipahayag sa artikulo ang pang-unawa sa konsepto ng pakikipag-ugnayan at sama-samang pagkilos . Naglalaman ito ng usapin o isyu na pupukaw sa kamalayan tungo sa transpormasyon.	Ang mga opinyon ay nasusuportahan ng mga rason, kaukulang datos at karikatura. May inilalahad itong mungkahi at tugon na makatotohanan. Naipapahayag rin dito ang mga hakbang at kaparaanan na nakaugnay sa sitwasyon ng mambabasa.	May pasimulang pangungusap ngunit ito ay pangkaraniwan. Ang mga sanaysay ay maiiksi at nagpapaliwanag ng opinyon. Ito rin ay may maayos na daloy at nagtatapos sa isang sanaysay na naglalaman ng angkop na rekomendasyon.

MAAYOS 2	Di gaanong malinaw ang pagpapahayag sa konsepto sapagkat ang napiling isyu ay nalalayo sa hangarin na transpormasyon..	Naglalaman ng limitadong opinyon at nasusuportahan lamang ng iilang datos. May mga hakbang naibigay na hakbang ngunit ilan rito ay ito di makatotohanan at angkop sa mga isyung natalakay .	Ang pangunahing isyu ay nakapaloob sa kalagitnaan ng artikulo. Mahaba ang ilang mga sanaysay at may ilan na nalalayo sa susunod na pahayag. Nagtapos ito sa isang sanaysay na naglalaman ng rekomendsyon na hindi nauugnay sa isyu.
PASIMULA	Hindi malinaw ang pagpapahayag ng konsepto at walang direksyon na tinatahak.	Ang mga opinyon ay di-makatotohanan at walang naibigay na mga konkretong hakbang.	Walang sanaysay na naglalaman ng pangunahing pangungusap at rekomendasyon. Ang mga sanaysay ay walang maayos na daloy.

Transition Statement:
Ngayon ay pagnilayan natin ang ang naging pagbabago /epekto ng nakaraang aralin sa ating personal na buhay.

GAWAIN 24. Reflective Journal Writing (M, T, Summative)

Upang magkaroon ng ebidensya ng saloobin ng mga estudyante sa paksa ay ipasulat sa Worksheet 20: Reflective Journal ang naging pagbabago /epekto ng nakaraang aralin sa kanilang personal na buhay . Gagamitin ang Hand-out 16: Journal Rubric para sa pagtatasa ng journal.

Reflective Journal ni: ____________________________ Seksyon: ____________________________________ Petsa: ____	
Ano ang mga nangyari sa aralin? 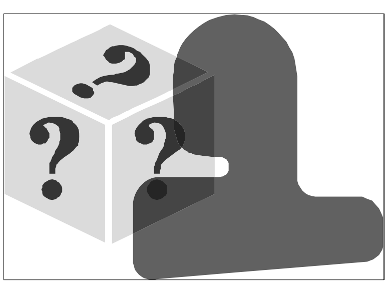	______________________________ ______________________________ ______________________________ ______________________________ ______________________________ _________________ ______________________________ ______________________________ ______________________________ ______________________________ ______________

Ano ang nararamdaman ko sa pangyayaring ito?	
Ano ang natutunan ko rito?	

Journals – Rubric

PANUTO: Ang gabay na ito ay makaktulong upang matasa ang gawain ng mga estudyante sa pagsususlat ng journal. Basahin ang mga pangungusap ng mabuti at blugan ang numero nana nasa eskala na angkop sa gawain ng estudyante.

1=Mahina   2= May kaunting kahinaan   3=Katamtaman

4= May Kalakasan 5= Malakas

1. Ang paksang naisulat sa journal ay angkop sa nakasaad na isyu.
   1   2   3   4   5

2. Ang journal entry ay nagpapahayag ng pananaw sa iba'-ibang aspeto ng buhay ng tao at ng pagkakaintindi ng estudyante rito.
   1   2   3   4   5

3. Ang journal ay nagbibigay ng malinaw na pagpapaliwanag ng koneksyon ng paksa sa kapaligiran o buhay ng tao at sa buhay ng estudyante.
   1   2   3   4   5

4. Ang journal ay may maayos, malinaw na daloy at madaling maintindihan.
   1   2   3   4   5

5. Ang journal may maayos na pagpapalawig o transisyon ng ideya.
1 2 3 4 5
6. Ang journal ay tama, wasto ang pagbabaybay (grammar spelling) at gumagamit ng angkop na pananda.
1 2 3 4 5
7. Ang journal ay malinis na naisulat .
1 2 3 4 5
Dagdag na Puna:
____
____

Transition Statement:
Sa mga impormasyong nakuha natin sa araling ito ay lubos nating naunawaan na hindi nagkakapareho ang naging tugon ng mga bansa sa mga pangyayari noong 1400-1800 siglo at sa kasalukuyan ay patuloy parin ang pagtugon sa hamon tungo sa pagbabago.

GAWAIN 25. Paggawa ng panata sa para sa pagmulat ng kamalayan (T)

Bilang tugon sa panawagan o hamon tungo sa pagbabago ay gagawa ng panata ang mga estudyante gamit ang Worksheet 23: **Panata Ko.**

Worksheet 23: Paggawa ng Panata sa para sa pagmulat ng kamalayan (T)

Panata ko na ako ay aktibong makikilahok sa paglinang ng kamalayan tungo sa pagbabago sa pamamagitan ng….
____
____
____
____
____
____

Pagtatapos (Closure)

Nakita natin na ang mga kaganapan sa ika 1400-1800 ay may malaking impluwensiya sa mga bansang Europeo at sa kanilang mga kolonya sa Amerika, Asya at Aprika. Ito ay dahil sa paglaganap ng mga kaisipan sa siyensiya, pulitika, at ekonomiya. Ngunit ang naging transpormasyon nang mga bansa ay nagkakaiba mga kaganapang ito hindi nagkakapareho. Ito dahil na rin sa kanilang naging tugon sa mga hamon at dito mapapatunayan na inakailangan ang aktibong pakikilahok ng mamamayan sa paglinang ng kamalayan tungo sa minimitihing transpormasyon.

Lugar	Pangalan at Larawan	Naging Ambag/ Kontribusyon

Matapos mong magawa ang Inaasahang Pagganap ay subukan mong suriin ang iyong naging ginawang batas.

GAWAIN 26. Investigating the Possible Lengths of the Sides of the Triangle

Ang *self-assessment* ay may tatlong kategorya. Nasa unang kategorya ang pagkalap ng datos, ebidensya ng pagkaunawa pagsusuri at repleksyon.

Guhitan mo ng *horizontal line* o pahalang na linya ang arrow upang maipakita mo ang iyong pag-unlad sa bawat kategorya. Maaari mong iguhit ang linya na malapit sa “No” kung sa palagay mo ay marami ka pang dapat gawin sa kategoryang ito. Maaari mo ring iguhit ang *horizontal line* malapit sa bahagi ng “Yes” kung sa palagay mo ang iyong mga gawa ay nagpapakita ng mga katangian ng nasa kategorya.

Siguraduhin lang na naiguhit mo ang linya sa pinakamalapit na lugar ayon sa iyong pag-unlad. Matapos itong gawin ay *i-plot* mo ang mga nagawang linya kagaya ng isang *line graph* upang makita mo ang iyong pag-unlad.

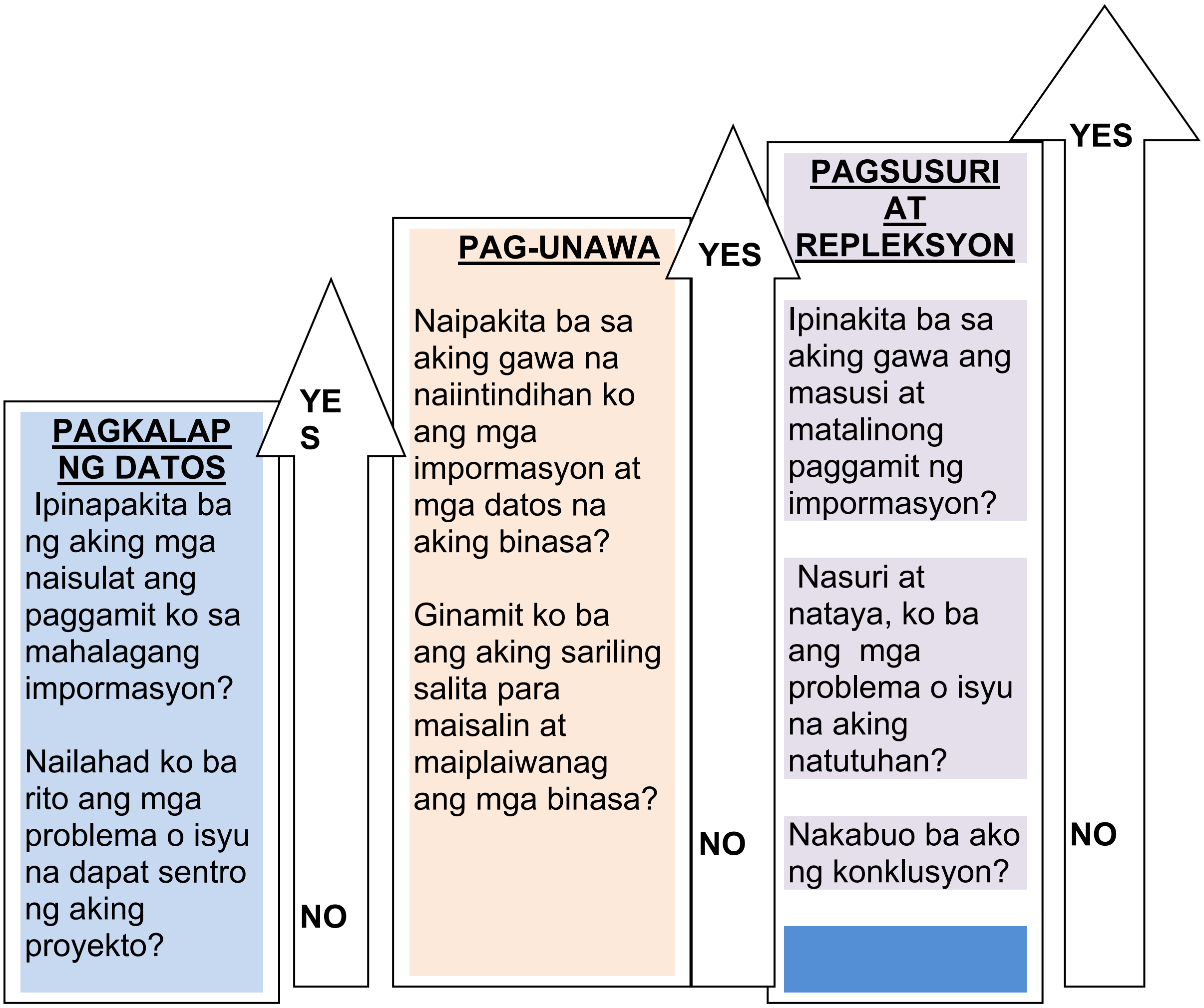

Katapusang Bahagi ng Paglilipat

Sa bahaging ito ay nasubukan mo kung paano gumawa ng batas na siyang tutugon sa panawagan ng mga kababaihan na nagkaroon ng di-maayos na karanasan sa ilang mga bansa o lugar sa Asya dahil sa kanilang nakagisnang legal na sitwasyon at tradisyon.

Nakatulong ba ang gawaing ito upang makita mo ang gamit ng paksang ito sa totoong buhay? Paano?

Binabati kita! Narating mo na ang bahagi ng modyul na tatayain ang iyong nalalaman sa araling ito. I-klik ang titik ng iyong napiling sagot. Makikita mo lamang ang kabuuan ng iyong nakuhang iskor pagkatapos mong masagutan ang lahat ng aytem. Kung mataas ang iyong makukuha at makapapasa ka, magpapatuloy ka sa susunod na modyul. Subalit kung ang iyong nakuha ay mababa sa hinahangad na lebel, ikaw ay kinakailangang bumalik at kunin ulit ang modyul na ito.

Kung handa ka na, i-klik ang SIMULA.

PANGHULING PAGTATAYA

Basahing mabuti ang mga sumusunod na tanong, I-klik ang titik ng wastong sagot

MC ITEM

1. Repormasyon: Alemanya;Renaissance:______
    a. Pransya
    b. Italya
    c. Netherlands
    d. Inglatera

2. Ang manlalakbay na Italyano na nagsulat ng kuwento tugkol sa lupain sa Silangan at pumukaw sa interes ng mga Europeo.
    a. Galileo
    b. Copernicus
    c. Marco Polo
    d. Columbus

3. Ang lahat ng ito ay mga layunin sa paglulunsad ng kilusang Enlightenment, maliban sa isa.
    a. pag-imbento ng makabagong kagamitan at teknolohiya
    b. pagkuwestiyon sa batayan ng kapangyarihan ng mga opisyal ng pamahalaan at Simbahan
    c. kalayaan sa pagpapahayag
    d. pagkundena sa mapang-abusong sitema ng katarungan sa mga kaharian.

4. Saan nagsimula ang rebolusyong industriyal?
    a. Pransya
    b. Italya
    c. Netherlands
    d. Inglatera

5. Paano inilalarawan ang mga katutubong Pilipino sa tula ni Rudyard Kipling na the White Man's burden:
   "Take up the white man's burden. Send forth the best ye breed- Go, bind your sons to exile. To serve your captives' need; To wait, in heavy harness, On fluttering folk and wild- Your new caught sullen peoples, half-devil and half-child.
    a. maamo at may itinatagong bangis
    b. may mataas na katungkulan
    c. maraming pangangailangan
    d. pabigat sa mga taong puti

6. Nagkaroon ng pagbabago sa Morocco noong 1912 sa pagsakop ng mga British. Gayunpaman ay nanatili ang katutubo bilang pinuno ngunit nasa mananakop (British) sa bansa ang tunay na kapangyarihan. Ang ganitong anyo ng imperyalismo ay tinatawag na:
    a. annexation
    b. concession
    c. protectorate
    d. sphere of influence

7. Ang Asya at Africa ay mga rehiyon na pangunahing biktima ng imperyalismo dahil sa
    a. di-sibilisado
    b. kawalan ng mga pinuno
    c. mayaman sa likas na yaman
    d. walang kaalaman ang mga namumuno

8. Ang White man's burden na ginamit ng mga European na dahilan sa imperyalismo ay nangangahulugang
    a. ipalaganap ang Kristiyanismo
    b. gawing sibilisado ang mga katutubo
    c. pag-aralin ang mga katutubo
    d. pahirapan ang mga katutubo

9. Sa paghahanap mo sa iyong kaibigan sa unibersidad ay napadako ka sa social hall kung saan may pagpupulong ng mga guro at nakita mo ang mga slides na ito sa kanyanag presentasyon.

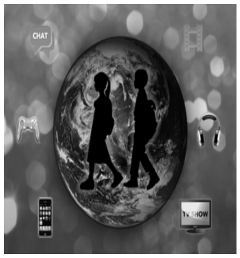

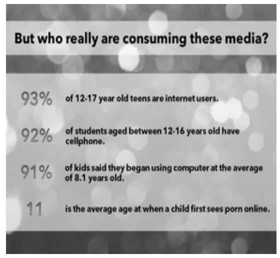

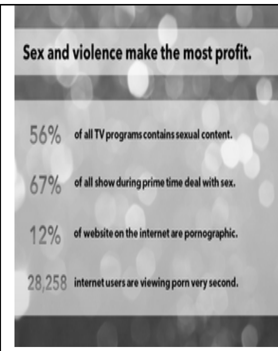

10. Ano kaya ang nais niyang gawin ng mga tagapakinig?
    a. Pigilan ang paglaganap ng teknolohiya.
    b. Ipalaganap ang responsible viewing sa mga guro.
    c. Ipagbawal ang telebisyon at internet sa paaralan.
    d. Ipaalam ang epekto ng media.

11. Paano nakaapekto ang kolonyalisasyon sa Asya?
    a. Naging mga kolonyalista ang mga Asyano.
    b. Hinayaan ng mga Asyano ang mga dayuhang bansa.
    c. Umigting ang damdaming nasyonalismo ng mga Asyano .
    d. Nagparaya ang mga Asyano para sa kapayapaan.

12. Alin sa mga sumusunod ang angkop na paliwanag tungkol sa kamalayan?
    a. Ang pagkahubog ng kamalayan ng kabataang Pilipino ay magiging madali sa pagbabago ng sistema ng edukasyon_
    b. Ang mga bagay na itinuturo ng paaralan, naipapakita sa telebisyon at mga imahe ng dayuhang kultura ay nagdadala ng sari-saring kaisipan at ideolohiya na maaaring magpabago sa paraan ng pag-iisip at pagkilos ng isang tao
    c. Malaki ang impluwensya ng mga social networking sites sa kasipan ng kabataan tungkol sa kanilang kutlura.
    d. Maraming Pilipino ang nahuhumaling na bumili ng mga kagamitang gawa ng kapwa Pilipino.

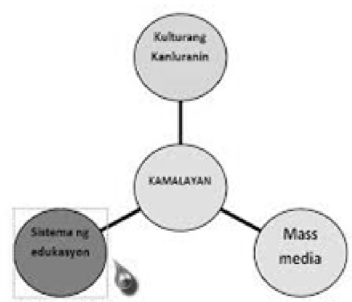

13. Ang pagdami ng mga produktong ibinunga ng Rebolusyong Industriyal ang naging dahilan ng paghahanap pamilihan. Bunga nito ay inangkin nila ang ilang mga bansa gaya ng India at ginamit rito ang divide and rule na pamamaraan. Alin sa mga ito ang naging epekto ng pamamaraang ito:
    a. Pagbagsak ng local na pamahalaan dahil sa kawalan ng suporta
    b. Diskriminasyon ng lahi at pagtrato sa mga Indian na mababang uri ng mamamayan
    c. Pagpapahayg ng mga British ng dominanteng lahi na 'White-race'.
    d. Pagkakahati ng mga mamamayan

14. Naging matagumpay ang mga dayuhan sa paghahati sa mga na-kolonyang bansa sa pamamagitan ng diskriminasyon sa lahi. Alin sa mga ito ang HINDI bahagi ng kampanyang ito?

a.	b.
c.	d.

15. Ang mga sumusunod ay ilan sa mga imbensyon noong Siyentipikong Rebolusyon. Suriin ang mga larawan. Ano ang naging gamit at bentaheng naibigay nito sa mga Europeo?

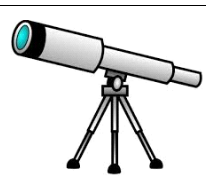		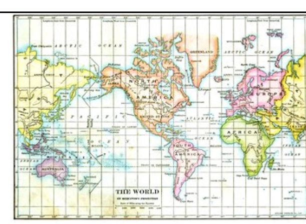	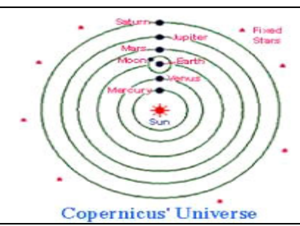

a. Pinaunlad nito ang pangangatawan ng tao.
b. Nakatulong para sa paglalakbay noong eksplorasyon.
c. Ginawa nitong mas tama ang mga hakbang ng matematika
d. Binago nito ang pananaw ng tao sa kanyang sarili.

16. Ang kolonyalismo ay hindi lang nag-resulta sa pangangamkam ng pagbabago sa pananaw ng mga mamayan sa kanilang sarili at sa kanilang bansa bunga ng neo-kolonyal na impluwensya. Halimbawa ay ang pagka-humaling sa imported na produkto, alin sa mga ito ang dahilan ng ganitong kaisipan?

I.

Vibrant American Business In The Philippines

- U.S. business engagement in the Philippines is longstanding, positive and growing, an American firms play a major role in the economy. American products and services are wel known and trusted, owing to the close historical partnership between the U.S. and th Philippines.
- The U.S. is the Philippine's largest trading partner. Bilateral two-way merchandise trad amounts to US$12.6 billion. The Philippines ranked as the United States' 30th expo partner and the 34th import partner. Trade with the U.S. contributes 18.4% of tota Philippine export revenue and 15.3% of the Philippines' total import revenues. The U.S remains the largest investment partner in the Philippines, accounting for about one-fourth the country's Foreign Direct Investment (FDI) stock.
- U.S. businesses work across a wide spectrum of sectors and industries, including information technology, financial services, electronics, automotives, consumer products, pharmaceuticals, agriculture, express delivery, books/publishing, educational services, retail, franchising, energy, and call centers. Over 600 U.S. companies operate in the country, including industry leaders like Coca-Cola, Citibank, Procter & Gamble, Hewlett-Packard, Microsoft, Texas Instruments, and McDonalds.

The Coca-Cola Company
P&G
citibank
hp
Texas Instruments
Microsoft
McDonald's

II.

III.

IV.

a. I, dahil sa marami ang negosyong Amerikano sa Pilipinas ito ay nakahiligan ng mga Pilipinong.
b. I at II dahil sa dami ng nagbebenta ng produktong imported at ang pagiging mura nito.
c. II, III dahil ang nakakahalina sa mga Pilipino pagiging mura ng mga produktong ito at ang pagbebenta nito sa pamagitan ng itinuturo sa paaralan.
d. III at IV, dahil ang kaisipang neo-kolonyal ay sistematikong naipapadaloy sa pamamagitan ng edukasyon at media

17. Isang tanyag na quote mula sa panahon ng Enlightenment ay: **"All men are born free, but everywhere they are in chains."** -Jean-Jacques Rousseau. Alin ang angkop na paliwanag nito?
    a. Namulat man ang mga tao sa mga bagong imbensyon sa matematika at agham ito naman ang naging kulungan ng tao

b. Ang kawalan ng pagkapantay-pantay ay bunga ng kahinaan ng bawat tao.
c. Ang pag-unlad sa sciences at arts ang nag- corrupt ng birtud at moralidad.
d. Wala sa mga aytem ang sagot.

18. Ikaw ay naatasang magbigay ng policy proposal sa Deprtment of Trade and Industry upang ma-protektahan ang mga negosyanteng Pilipino. Alin sa mga ito ang gagamitin mong datos upang mapangatwiranan ang iyong proposal?

a.

b.

c.

Top 10 Exporters and Importers in World Merchandise Trade, 2000 (in billion dollars and percentage)

Exporters	Value	Share	Importers	Value	Share
United States	782.4	12.3	United States	1258.0	18.9
Germany	551.6	8.7	Germany	500.1	7.5
Japan	479.3	7.5	Japan	379.5	5.7
France	298.1	4.7	United Kingdom	331.7	5.0
United Kingdom	280.1	4.4	France	305.4	4.6
Canada	277.2	4.4	Canada	249.1	3.7
China	249.2	3.9	Italy	233.3	3.5
Italy	234.6	3.7	China	225.1	3.4
Netherlands	211.7	3.3	Hong Kong	214.2	3.2
Hong Kong	202.4	3.2	Netherlands	197.0	3.0
Total	3566.6	56.1	Total	3893.4	58.5
World	6358.0	100.0	World	6662.0	100.0

*Figures may not add up due to rounding.

d.

Piling Economic Indicators ng Pilipinas Matapos Pumaloob sa WTO

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
GNP Growth Rate (at constant 1985 prices)	4.96	7.24	5.25	0.40	3.66	2.8	4.0	4.47
GDP Growth Rate (at constant 1985 prices)	4.76	5.85	5.19	(0.59)	3.32	4	3.4	4.43
NCR Nominal Non-Agri Minimum Wage	145.00	165.00	185.00	198.00	223.50	250.00	265.00	280.00
Unemployment Rate	8.8	8.3	22.1	10	10	11.2	11.1	13.90
Underemployment Rate	18.6	21.0	8.7	22	22	21.7	17.2	19.6
Foreign Exchange Liabilities (in million $)	39,367	41,875	45,433	47,817	52,210	52,060	52,426	53,874
Purchasing Power of the Peso (Phil-1994)	0.93	0.85	0.80	0.73	0.68	0.63	0.61	0.59
Daily Cost of Living			338.02	372.95	388.71	414.45	430.99	442.81
Inflation Rate (Phil)	8.0	9.1	5.9	9.8	6.6	6.6	4.0	2.6
National Govt Cash Operations (in million P)	11,074	6,256	1,564	(49,981)	(111,658)	(134,212)	(147,023)	(210,741)
Balance of Trade (in million P)	-149,121	-190,839	-250,861	-176,761	30,490	-45,095	-77,705	-86,341
Balance of Payments (in million US $)	631	4,107	-3,363	1,359	-513	-192	-1,308	751

Tinipon ng: Ibon Databank

19. Alin sa mga hakbang na ito ang gagawain mo upang maprotektahan ang kalayaan ng Pilipinas?
    a. Mangampanya laban sa pamahalaan at maglunsad ng rebolusyon
    b. Paigtingin ang pagbabantay sa mga smuggled na produkto.
    c. Maglunsad ng edukasyong magpapatatag sa diwang nasyonalismo.
    d. Pagbabawal sa pagpasok ng mga dayuhang produkto.

GLOSARYO NG MGA TERMINO NA GINAMIT SA MODYUL

Kolonyalismo	
Imperyalismo	
Rebolusyong industriyal	
Rebolusyonsiyentipiko	
Pagkamulat (Renaissance)	

TALASANGGUNIAN AT MGA WEBSITE NA GINAMIT SA MODYUL

Suggested Resources: including textual, supplemental, software, equipment, media and supplies necessary for this unit.

Supplemental materials:
- Mga Handouts at Worksheets

Sources/References:
- Textbook:
  - Turning Points III ni Soriano,Dallo,Imerial, Samson, Antonio (Rex Bookstore,2007)
  -Ang Kasaysayan ng Daigsig ni Michael D. Pante (IBON Books,2011)
- Websites ng mga Artikulo:

http://www.bbc.co.uk/history/interactive/timelines/british/index_embed.shtml
Ito ang British History Timeline..

http://www.ucalgary.ca/applied_history/tutor/eurvoya/map.html Mapa mula sa The European Voyages of Exploration / The Applied History Research Group / The University of Calgary

http://highered.mcgraw-hill.com/sites/0072957549/student_view0/chapter26/interactive_map_quiz.html
Naglalaman ito ng iba'-ibang mapa ng Imperyalismo ay mayroon din itong interactive map quiz.

http://www.pbs.org/opb/conquistadors/timeline/timeline_flash.htm
Ito ay isang timeline na nagpapakita ng paglaganap ng sakit sa mga kolonya.

http://www.studenthandouts.com/Quiz-Batch-1/ES-Age-of-Exploration-and-Colonization-Part-I.html
Isand interactive quiz tungkol sa eksplorasyon at kolonisasyon
http://www.philstar.com/Article.aspx?articleId=686439&publicationSubCategoryId=94
Website ng Philippine Star na may editoryal tungkol sa RH Bill

http://india_resource.tripod.com/colonial.html
Epekto ng British rule sa India

http://www.sandiegohistory.org/journal/78winter/impact.htm
IMPACT OF COLONIZATION ON THE NATIVE CALIFORNIA SOCIETIES

http://www.newzealand.com/int/article/colonisation/ Epekto ng Colonization sa New Zealand

http://www.digitalhistory.uh.edu/database/article_display.cfm?HHID=668
Naglalaman ng artikulo tungkol sa European Colonization ng North of Mexico

http://www.seasite.niu.edu/crossroads/ty/COLONIALISM_%20IN_SE%20ASIA.htm
Isang artikulo ng SEASITE tungkol sa Nationalismo sa SOUTHEAST ASIA

http://www.globalissues.org/article/84/conflicts-in-africa-introduction Epekto ng kolonyalismo sa Aprika

http://vlib.iue.it/carrie/texts/carrie_books/gilbert/10.html
Tinatalakay ng website na ito ang tungkol sa : EXPLORATION AND DISCOVERY BEGINNINGS OF THE EXPANSION OF EUROPE"

http://history-world.org/Industrial%20Intro.htm Nagtatalakay tungkol sa Industrial Revolution
Tula ni William Wordsworth (1806) "The World is Too Much With Us"

http://www.writeandpublishyourbook.com/writing/editing/editorial-checklist/
Isang checklist/ gabay sa pagsusuri ng Editoryal

- WEBSITES NG MGA LARAWAN/IMAHE:

http://cmapspublic3.ihmc.us/rid=1235263292227_1041753756_756/1235178262633I98029308I2971ItextIhtml Webmap on Enlightenment

http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_pictures/6962167.stm Mga magsasakang amerikano noong 1800'S

http://www.dipity.com/jonyak94/personal/ Larawan ng pabrika sa inglatera.

http://www2.vcdh.virginia.edu/teaching/jamestown/affairs.html imahe ng mga American Indians and the European settlers during the Age of Discovery.

http://www.learnnc.org/lp/media/uploads/2007/08/columbus_taking_possession.jpg

Imahe ni columbus na dala-dala ang simbolo ng simbahan sa panahon ng paglalayag

http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/growth_of_democratic/html/biopage_locke.htm
Larawan ni John Locke
http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/growth_of_democratic/html/biopagewolstoncraft.htm
Larawan ni Mary Wolstonecraft

http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/growth_of_democratic/html/biopage_montesquieu.htm
Larawan ni BARON DE MONTESQUIEU

http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/growth_of_democratic/html/biopage_rousseau.htm
Larawan ni JEAN-JACQUES ROUSSEAU

http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/growth_of_democratic/html/biopage_mill.htm
Larawan ni John Stuart Mill

www.youtube.com Video tungkol sa Scramble for Africa

www.wikipedia Kahulugan ng mga salita

http://www.peacerevolution.net/chill-news/topic-6533/civil-society-s-view-on-social-media-for-youth Larawan tungkol sa epekto ng media.